

SEJHA GHALL-OFFERTI FIR- RIGWARD TAL-AML

JUST/2018/JACC/PR/CRIM/018

L-Iżvilupp u l-Organizzazzjoni ta' Tahriġ għall-Avukati dwar Regoli fil-livell tal-UE li jirrigwardaw il-Ġlieda kontra l-Hasil tal-Flus u l-Iffinanzjar tat-Terroriżmu (AML-CTF)

MANWAL GHALL-UTENTI

---

22 ta' Frar 2021

Dikjarazzjoni ta' każda ta' responsabbiltà

Din l-informazzjoni giet prodotta taħt kuntratt mal-Unjoni Ewropea (Numru ta' referenza: JUST/2018/JACC/PR/CRIM/018) u ma tirrappreżentax l-opinjoni uffiċjali tal-Kummissjoni Ewropea. La l-Kummissjoni u lanqas xi persuna oħra li tagħxi f'isem il-Kummissjoni ma tista' tinżamm responsabbli għall-użu li jista' jsir mill-informazzjoni li tinsab fiha

PUBBLIKATURI

Il-Fondazzjoni Ewropea tal-Avukati

Fluwelen Burgwal 58

2511 CJ – The Hague

The Netherlands

+31 612 990 818

www.elf-fae.eu

info@elf-fae.eu

Il-Kunsill tal-Ghaqdiet Ewropej tal-Avukati

Rue Joseph II, 40

1000 – Brussels

Belgium

+32 2234 6510

www.ccbe.eu

info@ccbe.eu

Kreditri tar-ritratti (pagna ta' quddiem) © Adobe Stock

WERREJ

MANWAL GĦALL-UTENTI	5
DAĦLA	5
INTRODUZZJONI	6
DEFINIZZJONIJIET	7
Artikolu 1	7
Artikolu 2	9
Artikolu 46 (1).....	10
APPROĊĊ IBBAŻAT FUQ IR-RISKJU.....	10
Artikolu 8	10
Artikolu 46	11
DILIGENZA DOVUTA TAL-KLIJENT (CDD)	15
Artikolu 11	15
Artikolu 13	16
Artikolu 3	17
Artikolu 14	17
Anness 1	18
Anness II.....	20
Anness III	22
Artikolu 26	23
Artikolu 45	25
SJIEDA BENEFIĊJARJA	28
Artikolu 3	28
Artikolu 31 (1).....	30
PAJJIŻ TERZ B’RISKJU GĦOLI	31
PERSUNI ESPOSTI POLITIKAMENT (Politically Exposed Persons, PEPS)	32
Artikolu 3	32
Artikolu 3	33

KLIJENTI MHUX WIĊĊ IMB'WIĊĊ.....	35
INDIKATURI TA' TWISSIJA.....	35
UŻU TAT-TEKNOLOĠIJA	36
OBBLIGI TA' RAPPORTAR.....	38
Artikolu 33	38
Artikolu 34	38
Artikolu 35	39
Artikolu 39	39
Artikolu 39	39
Artikolu 3	41
PROTEZZJONI TAD-DATA	42
Artikolu 41	42
Legalità tal-ipproċessar	43
KUNFIDENZJALITÀ BEJN L-AVUKAT U L-KLIJENT.....	44
KWISTJONIJIET TRANSFRUNTIERI.....	46
PENALI.....	47
Artikolu 59 (2).....	47
Artikolu 60	48
ANNEX 1 - LISTA TA' PAJJIŻI B'RISKJU GĦOLI.....	50

MANWAL GĦALL-UTENTI

DAHLA

Dan il-manwal ta' taħriġ (il-manwal għall-utenti) tnejja għal avukati li jipparteċipaw f'taħriġ dwar ir-regoli kontra l-ħasil tal-flus (AML) u kontra l-iffinanzjar tat-terroriżmu (CTF) fil-livell tal-UE. Hemm manwal korrispondenti disponibbli (il-manwal għall-ħarrieġa) għal dawk li qed jipprovdu t-taħriġ.

Iż-żewġ manwali huma prodotti ta' kuntratt mogħti mill-Kummissjoni Ewropea lill-Fondazzjoni Ewropea tal-Avukati (ELF) u lill-Kunsill tal-Għaqdiet Ewropej tal-Avukati (CCBE) dwar l-"Iżvilupp ta' organizzazzjoni ta' taħriġ għal avukati dwar ir-Regoli Kontra l-ħasil tal-Flus (AML) u l-Iffinanzjar tal-Ġlieda kontra t-Terroriżmu (CTF) fil-livell tal-UE" (Kuntratt ta' servizzi JUST/2018/JACC/PR/CRIM/0185).

Dan li ġej jiddeskrivi l-oġettivi tal-Kummissjoni Ewropea fit-tqegħid ta' dan il-kuntratt għall-offerti:

"L-għan ġenerali tal-kuntratt hu li jħarreġ, iqajjem il-kuxjenza u jippromwovi t-tixrid fost l-avukati tal-prinċipji u l-kunċetti ewlenin tar-regoli AML/CTF tal-UE. L-iskop tal-kuntratt hu li janalizza, jevalwa u jappoġġa l-ħtiġijiet tal-avukati billi tiżdied il-kuxjenza tagħhom dwar ir-rwol u l-obbligi tagħhom fil-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus u l-iffinanzjar tat-terroriżmu taħt id-Direttiva.

L-għan speċifiku hu li l-programm ta' taħriġ jilħaq l-ikbar udjenza possibbli ta' avukati fl-Unjoni kollha. B'mod partikolari, l-attivitajiet ta' taħriġ jistgħu jgħinu lill-avukati kkonċernati biex iwieġbu kif jistgħu bl-aħjar mod:

- *ikollhom aċċess u jifhmu l-obbligi AML/CTF rilevanti; jirriflettu dwar il-modi kif l-avukati u d-ditti legali jistgħu jintużaw hażin fil-kuntest tal-ħasil tal-flus u l-iffinanzjar tat-terroriżmu;*
- *jirriflettu dwar prattiki li l-avukati u d-ditti legali jistgħu jadottaw fil-ġurisdizzjoni partikolari tagħhom u skont ir-regoli legali rilevanti, biex jiġi żgurat li jinżammu l-ogħla standards etiċi tal-professjoni;*
- *jidentifikaw il-problema li tista' tirriżulta fl-interpretazzjoni ta' dispożizzjonijiet speċifiċi fid-dawl ta' każijiet ipotetiċi u attwali u, b'mod partikolari, għall-kontinwità tar-relazzjonijiet tan-negożju tagħhom mal-klijenti tagħhom u kunsiderazzjonijiet oħra."*

Qabel ma żviluppa l-manwali tat-taħriġ, il-konsorzju tas-sħab żviluppa valutazzjoni tal-ħtiġijiet ta' taħriġ (TNA) u strategija ta' taħriġ ibbażati fuq twegibiet għal kwestjonarju li sħarreġ dwar il-prattiki attwali ta' kull Stat Membru fir-rigward tat-taħriġ dwar ir-regoli tal-AML/CTF fil-livell tal-UE għall-avukati. Il-kwestjonarju ġie kkompletat mis-27 avukat membru kollha tal-UE tas-CCBE, flimkien mar-Renju Unit.

Ta' min ifakkar [l-isfond għad-direttivi tal-AML/CTF](#) peress li jaffettwaw lill-avukati. Il-ħasil tal-flus u l-iffinanzjar tat-terroriżmu jirrappreżentaw theddid serju għall-ħajja u għas-soċjetà, u jirriżultaw fi

vjolenza, jixprunaw aktar attività kriminali, u jheddu l-pedamenti tal-istat tad-dritt. Minhabba r-rwol ta' avukat fis-socjetà u l-obbligi u l-istandards inerenti professjonali u obbligi u standards oħrajn, l-avukati, f'kull ħin, iridu jaġixxu b'integrità, jirrispettaw l-istat tad-dritt u ma jiġu involuti fl-ebda attività kriminali. Dan jirrikjedi li l-avukati jkunu konxji b'mod kostanti tat-treddida ta' kriminali li jfittxu li jużaw ħażin il-professjoni legali sabiex iwettqu attivitajiet ta' ħasil tal-flus u finanzjar tat-terroriżmu.

L-avukati u d-ditti legali jridu jiżguraw li jkunu konxji tal-obbligi tagħhom tal-AML/CTF u jikkonformaw magħhom, li jirriżultaw:

- (i) mill-etici essenzjali tal-professjoni legali, inkluż obbligu fundamentali li ma tiġix appoġġata jew iffaċilitata l-attività kriminali, kif ukoll mil-liġijiet nazzjonali fuq l-istess linji; u
- (ii) mir-rekwiżiti tad-dritt tal-UE.

L-avukati kollha tal-UE jridu jkunu konxji u kontinwament j edukaw lilhom infushom dwar l-obbligi legali u etici rilevanti li japplikaw, u dwar ir-riskji li huma rilevanti għall-qasam tal-prattika tagħhom u għall-klijenti tagħhom. Dan huwa b'mod partikolari minhabba li l-attivitajiet tal-AML/CTF mill-kriminali qed jevolvu b'mod rapidu u kostanti biex isiru aktar sofistikati. Is-sensibilizzazzjoni, il-viġilanza, ir-rikonoxximent tal-indikaturi ta' twissija u l-kawtela huma l-aħjar għodod ta' avukat fil-valutazzjoni ta' sitwazzjonijiet li jstgħu jwasslu għal tħassib dwar il-ħasil tal-flus u l-finanzjar tat-terroriżmu.

L-għan ta' dan il-manwal huwa li jgħin lill-avukati li jkunu qed jitharrġu fil-qasam tal-AML/CTF biex jifhmu l-firxa sħiħa tal-obbligi legali u etici tagħhom, flimkien mal-vulnerabbiltà tagħhom għar-riskji relatati mal-involviment fl-attivitajiet tal-AML/CTF.

INTRODUZZJONI

Il-qafas tal-liġi nazzjonali dwar l-AML/CTF f'kull Stat Membru huwa bbażat fuq ir-raba' [direttiva dwar l-AML](#), kif emendata mill-[ħames direttiva dwar l-AML](#).

Il-materjal ta' taħriġ deskritt f'dan il-manwal jitthejja abbażi ta' dak li huwa applikabbli u obligatorju għall-avukati kollha madwar l-UE, u għalhekk ir-referenzi statutorji se jkunu għad-dispożizzjonijiet tar-raba' direttiva dwar l-AML kif emendata mill-ħames direttiva dwar l-AML, minflok għal-leġiżlazzjoni nazzjonali li tista' tkun aktar familjari għal ħafna avukati.

Peress li l-leġiżlazzjoni tal-AML/CTF tiġi promulgata fil-livell nazzjonali permezz tal-implimentazzjoni tad-direttivi, jista' jkun hemm differenzi fl-implimentazzjoni f'kull Stat Membru. Madankollu, l-Istati Membri kollha jridu - bħala minimu - jikkonformaw mad-dispożizzjonijiet tad-direttiva. Dan il-manwal tfassal b'tali mod biex jiġi adattat faċilment għall-kuntesti nazzjonali tal-Istati Membri differenti. Huwa propost li, billi f'dan il-manwal issir referenza bir-reqqa għall-artikoli tar-raba' direttiva dwar l-AML (kif emendata) kif jissemma' hawn fuq, ikun faċli għall-utenti li jidentifikaw il-kuntest lokali. Kull meta tissemma' r-raba' direttiva dwar l-AML, din dejjem tkun il-verżjoni kif emendata mill-ħames direttiva, u f'dan il-manwal tissejjaħ "id-direttiva".

Barra minn hekk, jenħtieġ li wieħed iżomm f'moħħu l-kuntest u l-kontenut tal-valutazzjonijiet tar-

riskju nazzjonali, minħabba li l-kundizzjonijiet sottostanti għar-riskji tal-ħasil tal-flus ivarjaw minn Stat Membru għal ieħor. L-FATF iżżomm [rekord tal-valutazzjonijiet tar-riskju nazzjonali](#). Minħabba dawn id-differenzi nazzjonali, valutazzjonijiet tar-riskju bħal dawn ma jagħmlux parti minn dan il-manwal għall-utent.

Id-dispożizzjonijiet tal-UE huma s-sors tad-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni nazzjonali, u jekk qatt ikun hemm xi kunflitt rigward id-dispożizzjonijiet applikabbli, tipprevali d-dispożizzjoni tal-UE. Parti mill-għan ta' dan il-manwal hija li jiġi enfasizzat li r-reġim tal-AML/CTF huwa qafas għall-UE kollha b'obbligi komuni għall-avukati fl-UE, u li tiġi pprovduta ċertezza legali f'dan ir-rigward. Madankollu, dan il-manwal irid jintuża flimkien mal-liġijiet domestiċi, li jistgħu, pereżempju, imorru lil hinn mill-istandards minimi ta' spiss stabbiliti fid-direttiva.

Hemm tliet pubblikazzjonijiet li kienu utli fit-tnejn ta' dan il-manwal, u li l-materjal tagħhom intuża bħala sors ta' referenza:

- (1) [“A lawyer’s guide to detecting and preventing money laundering”](#), ippubblikata mis-CCBE, mill-Assoċjazzjoni Internazzjonali tal-Avukatura (IBA) u mill-Assoċjazzjoni Amerikana tal-Avukatura (ABA) fl-2014
- (2) [“Guidance for a risk-based approach for legal professionals”](#), ippubblikata mit-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja fl-2019
- (3) [Legal Sector Affinity Group Anti-Money Laundering Guidance for the Legal Sector](#), ippubblikata fl-2020

It-tlieta huma pubblikazzjonijiet utli ħafna, għalkemm l-ewwel żewġ gwidi ma ġewx ippubblikati b'kunsiderazzjoni tal-qafas speċifiku tal-leġiżlazzjoni Ewropea attwali. L-udjenza intenzjonata tagħhom hija l-avukati madwar id-dinja kollha, u jittrattaw prinċipji essenzjali. Barra minn hekk, l-ewwel gwida (CCBE-IBA-ABA) issa għandha numru ta' snin, u xi ċirkostanzi sottostanti setgħu nbidlu. Fir-rigward tal-gwida tar-Renju Unit, din ġiet ippubblikata waqt li r-Renju Unit kien għadu fil-perjodu tranzizzjonali qabel it-tluq tiegħu mill-UE.

DEFINIZZJONIJIET

Il-kunċett tal-AML/CTF ma jistax jiġi mifhum mingħajr ma wieħed jifhem kif il-partijiet komponenti prinċipali tiegħu huma definiti fil-leġiżlazzjoni tal-UE.

X'inhu l-ħasil tal-flus?

Il-ħasil tal-flus u l-iffinanzjar tat-terroriżmu huma definiti fid-direttiva permezz ta' sensiela ta' attivitajiet hawn taħt:

Artikolu 1

3. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, dawn li ġejjin, meta jitwettqu b'intenzjoni, għandhom jitqiesu bħala ħasil tal-flus:

(a) il-konverżjoni jew it-trasferiment ta' proprjetà, bil-konozzenza li tali proprjetà għejja minn attività kriminali jew minn komplicità f'tali attività, għall-fini ta' ħabi jew travestiment tal-origini illecita tal-proprjetà jew xi persuna li tkun involuta fit-tweqqiq ta' tali attività sabiex tevadi l-konsegwenzi legali tal-azzjoni ta' din il-persuna;

(b) il-ħabi jew it-travestiment tan-natura, is-sors, il-lokalità, id-dispożizzjoni, il-moviment, jew is-sidien veri tal-proprjetà jew tad-drittijiet veri fir-rigward tagħha, bil-konozzenza li tali proprjetà għejja minn attività kriminali jew minn komplicità f'tali attività;

(c) l-akkwist, il-pussess jew l-użu ta' proprjetà, bil-konozzenza, fiż-żmien tar-riċezzjoni tagħha, li tali proprjetà għet minn attività kriminali jew minn komplicità f'tali attività;

(d) parteċipazzjoni f'attentati jew assoċjazzjoni fihom, għat-tweqqiq u l-għoti ta' għajnuna, sostenn, tħaffif u l-għoti ta' parir għat-tweqqiq ta' xi waħda mill-azzjonijiet imsemmija fil-punti (a), (b) u (c).

4. Il-ħasil tal-flus għandu jitqies bħala tali anki fejn l-attivitajiet li gġeneraw il-proprjetà ddestinata għall-ħasil tal-flus twettqu fit-territorju ta' Stat Membru ieħor jew f'dak ta' pajjiż terz.

5. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, "finanzjar tat-terroriżmu" tfisser l-għoti jew il-għbir ta' fondi, bi kwalunkwe mezz, dirett jew indirett, bl-intenzjoni li jintużaw jew bl-għarfien li se jintużaw, totalment jew parzjalment, sabiex jitwettaq xi wieħed mir-reati li jaqgħu taħt it-tifsira tal-Artikoli minn 1 sa 4 tad-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2002/475/ĠAI.

6. L-għarfien, l-intenzjoni jew l-għan meħtieġ bħala element tal-attivitajiet imsemmija fil-paragrafi 3 u 5 jistgħu jiġu preżunti miċ-ċirkostanzi fattwali oġġettivi.

L-Artikolu 1.3(d) huwa ta' importanza partikolari, peress li l-avukat, bħala konsulent, irid jevita li jaqa' fin-nassa tal-assistenza jew l-iffaċilitar tar-reat. Hemm għadd ta' passi li l-avukat jista' u jenħtieġ li jieħu biex jevita dan, kif jiġi diskuss aktar 'il quddiem.

X'inhu l-iffinanzjar tat-terroriżmu?

L-iffinanzjar tat-terroriżmu huwa definit fl-Artikolu 1.5 f'konformità ma' reati li huma stess huma definiti f'deċiżjoni oħra tal-UE, id-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2002/475/JHA. Din id-Deċiżjoni Qafas stess għet emendata b'deċiżjoni sussegwenti (2008/919/ĠAI), u issa għet sostitwita bid-[Direttiva \(UE\) 2017/541](#) dwar il-ġlieda kontra t-terroriżmu.

Essenzjalment, reat terroristiku kif imsemmi fl-Artikolu 1.5 huwa taħlita ta' elementi oġġettivi (bħal qtil, offiża fuq il-persuna, teħid ta' ostaġġi, estorsjoni, tweqqiq ta' attacchi, jew theddida li jitwettaq xi wieħed minn dawn ir-reati ta' hawn fuq) u elementi suġġettivi (bħal atti mwettqa bl-objettiv li tiġi intimidata serjament popolazzjoni, li jiġu destabilizzati jew li jinqerdu l-istrutturi ta' pajjiż jew ta' organizzazzjoni internazzjonali, jew li gvern ma jithalliex li jwettaq azzjonijiet).

L-iffinanzjar tat-terroriżmu huwa l-forniment jew il-għbir ta' fondi bl-intenzjoni li jintużaw biex jitwettqu atti terroristiċi, kemm jekk minn organizzazzjonijiet terroristiċi kif ukoll minn individwi li jaġixxu waħedhom jew f'networks żgħar.

Jenħtieġ li l-avukati jkunu konxji li l-iffinanzjar tat-terroriżmu jista' jinvolvi fondi minn sorsi leġittimi jew illeġittimi - li jvarjaw minn donazzjonijiet personali għal rikavati mill-attività kriminali bħall-kummerċ tad-droga, l-estorsjoni jew it-traffikar ta' persuni. Jista' joriġina wkoll minn fondi miġbura

permezz tad-devjazzjoni jew l-isfruttament tar-riżorsi naturali.

Il-ħabi tad-destinazzjoni ta' fondi leġittimi li għandhom jintużaw għal finijiet kriminali huwa, fil-fatt, il-ħasil tal-flus bil-kontra.

L-avukati huma jew mhumiex koperti mir-reġim tal-AML/CTF tal-UE, u jekk huma koperti, għal liema attivitajiet?

L-Artikolu 2 tad-direttiva jsemmi b'mod speċifiku li huwa applikabbli għal professjonisti legali indipendenti. Huwa jsemmi wkoll l-attivitajiet speċifiċi li huma koperti mid-direttiva (l-Artikolu 2.1 (3) (b)).

Artikolu 2

1. Din id-Direttiva għandha tapplika għall-entitajiet marbutin b'obbligu li ġejjin:

(3) il-persuni fiżiċi jew ġuridiċi li ġejjin meta jeżerċitaw l-attivitajiet professjonali tagħhom:

(a) awdituri, kontabilisti esterni u konsulenti tat-taxxa, jew kwalunkwe persuna oħra li timpenja ruħha li tipprovdi, direttament jew permezz ta' persuni oħra li magħhom hija relatata dik il-persuna l-oħra, għajjnuna materjali, assistenza jew pariri dwar kwistjonijiet ta' taxxa bħala l-attività ta' negozju jew professjonali prinċipali;

(b) nutara u professjonisti legali indipendenti oħra, fejn dawn jieħdu sehem, kemm jekk jaġixxu f'isem jew għan-nom tal-klijent tagħhom fi kwalunkwe transazzjoni finanzjarja jew immobbljarja, kif ukoll jekk jgħinu fl-ippjanar jew fit-twettiq ta' transazzjonijiet għall-klijent tagħhom li jirrigwardaw:

(i) ix-xiri u l-bejgħ ta' proprjetà immobbli jew ta' entitajiet kummerċjali;

(ii) il-ġestjoni ta' flus, titoli jew assi oħra tal-klijent;

(iii) il-ftuħ jew il-ġestjoni ta' kontijiet bankarji ta' tfaddil jew ta' titoli;

(iv) l-organizzazzjoni tal-kontributi neċessarji għall-ħolqien, l-operazzjoni jew il-ġestjoni ta' kumpaniji;

(v) il-kostituzzjoni, l-operat jew il-ġestjoni ta' trusts, ta' kumpaniji, ta' fondazzjonijiet jew ta' strutturi simili;

Għalhekk, "professjonisti legali indipendenti" li jwettqu l-attivitajiet elenkati fl-Artikolu 2.1 (3) (b) (i)-(v) ta' hawn fuq, li jitqiesu f'riskju ta' ħasil tal-flus, huma koperti mid-dmirijiet elenkati fid-direttiva, li jfisser li dawk l-avukati li jwettqu esklussivament xogħol li ma huwiex elenkat fl-Artikolu 2.1

(3) (b) (i)-(v), bħal litigazzjoni, jew forsi x-xogħol ta' xi avukati interni jew avukati li jaħdmu għall-awtoritajiet pubbliċi, mhux se jkunu koperti mid-dmirijiet fid-direttiva. Perezempju, avukat intern jista' jaħdem għal bank u l-bank innifsu jkun l-entità marbuta b'obbligu.

Hemm professjonijiet oħra li ma humiex inklużi fid-definizzjoni ta' hawn fuq, iżda li huma koperti wkoll mill-obbligi tad-direttiva skont l-Artikolu 2, bħall-konsulenti tat-taxxa "u kwalunkwe persuna li timpenja ruħha li tipprovdi, direttament jew permezz ta' persuni oħra li magħhom dik il-persuna l-

oħra tkun relatata, għajnuna materjali, assistenza jew pariri dwar kwistjonijiet ta' taxxa bħala negozju prinċipali jew attività professjonali", u fornituri ta' servizzi ta' fiduċja jew tal-kumpaniji. Avukat li jipprovdi tali servizzi jkun inkluż ukoll fl-obbligi tad-direttiva.

Avukat li jkun impjegat minn entità legali huwa kopert speċifikament mill-Artikolu 46 (1) tad-direttiva, li jgħid li l-entità legali mbagħad hija taħt l-obbligi tad-direttiva:

Artikolu 46 (1)

Meta persuna fiżika li taqa' taħt waħda mill-kategoriji elenkati fil-punt (3) tal-Artikolu 2(1) teżegwixxi l-attivitàjiet professjonali bħala impjegat ta' persuna ġuridika, l-obbligi stabbiliti f'din it-Taqsima għandhom japplikaw għal dik il-persuna ġuridika pjuttost milli għall-persuna fiżika.

Aktar definizzjonijiet ta' dispożizzjonijiet speċifiċi tal-AML/CTF se jsegwu fit-test fejn xieraq.

APPROĊĊ IBBAŻAT FUQ IR-RISKJU

Ġenerali

Id-dmirijiet ta' avukat skont ir-4 direttiva dwar l-AML huma soġġetti għal approċċ ibbażat fuq ir-riskju, li huwa prinċipju importanti fil-leġiżlazzjoni tal-UE dwar l-AML, li jiddetermina l-kamp ta' applikazzjoni u l-firxa tal-attivitàjiet meħtieġa.

Essenzjalment, approċċ ibbażat fuq ir-riskju jfisser li jenħtieġ li l-avukati jidentifikaw, jivvalutaw u jifhmu r-riskji tal-ML/TF li għalihom huma esposti u - abbażi tar-riskji identifikati u l-firxa tagħhom - jieħdu l-miżuri tal-AML/CFT meħtieġa b'mod effettiv u effiċjenti biex itaffu u jimmaniġġaw ir-riskji. Fi ftit kliem, jenħtieġ li jkun hemm approċċ immirat li jkun iffukat fuq fejn jinsab ir-riskju.

Approċċ bħal dan jippermetti:

- l-allokazzjoni ta' riżorsi għal fejn ir-riskji huma ogħla
- il-minimizzazzjoni tal-ispejjeż ta' konformità u l-piżijiet fuq il-klijenti
- flessibbiltà akbar biex jiġu indirizzati r-riskji emergenti hekk kif jinbidlu l-metodi tal-ML/TF

Id-dispożizzjoni ewlenija rilevanti tad-direttiva hija l-Artikolu 8:

Artikolu 8

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-entitajiet marbutin b'obbligu jieħdu l-passi xierqa biex jidentifikaw u jivvalutaw ir-riskji tal-ħasil tal-flus u l-iffinanzjar tat-terroriżmu tagħhom filwaqt li jieħdu kont ta' fatturi ta' riskju, inklużi dawk relattivi għall-klijenti, pajjiżi jew żoni ġeografiċi, prodotti, servizzi, tranżazzjonijiet jew mezzi ta' distribuzzjoni tagħhom. Dawk il-passi għandhom ikunu proporzjonati għan-natura u d-daqs tal-entitajiet marbutin b'obbligu.

2. Il-valutazzjonijiet tar-riskju imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu ddokumentati, jinżammu

aġġornati u jitqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-awtoritajiet kompetenti u l-korpi awtoregulatorji rilevanti kkonċernati. L-awtoritajiet kompetenti jistgħu jiddeċiedu li l-valutazzjonijiet tar-riskju individwali ddokumentati ma jkunux meħtieġa, meta r-riskji speċifiċi inerenti fis-settur ikunu ċari u jinftehem.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-entitajiet marbutin b'obbligu jkollhom stabbiliti politiki, kontrolli u proċeduri biex jimmitigaw u jiġġestixxu b'mod effettiv ir-riskji tal-ħasil tal-flus u l-iffinanzjar tat-terroriżmu identifikati fil-livell tal-Unjoni, il-livell tal-Istati Membri, u l-livell tal-entitajiet marbutin b'obbligu. Dawk il-politiki, il-kontrolli u l-proċeduri għandhom ikunu proporzjonati għan-natura u d-daqs ta' dawn l-entitajiet marbutin b'obbligu.

4. Il-politiki, il-kontrolli u l-proċeduri msemmijin fil-paragrafu 3 għandhom jinkludu:

(a) l-iżvilupp ta' politiki, kontrolli u proċeduri interni, inklużi l-mudelli ta' Prattiki għall-ġestjoni tar-riskju, id-diligenza dovuta tal-klijenti, ir-rappurtar, iż-żamma tar-rekords, il-kontroll intern, il-ġestjoni tal-konformità inkluż, fejn xieraq, skont id-daqs u n-natura tan-negozju, il-ħatra ta' uffiċjal tal-konformità fil-livell maniġerjali u l-verifiki fuq l-impjegati;

(b) fejn xieraq, skont id-daqs u n-natura tan-negozju, funzjoni indipendenti ta' awditu biex tittestja l-politiki, l-kontrolli u l-proċeduri interni msemmija fil-punt (a).

5. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li l-entitajiet marbutin b'obbligu jiksbu approvazzjoni mill-manigment superjuri tagħhom għall-politiki, il-kontrolli u l-proċeduri li huma jstabbilixxu u li jimmonitorjaw u jsaħħu l-miżuri meħuda, fejn xieraq.

Il-konsegwenzi ta' din id-dispożizzjoni huma li l-avukati jridu:

- jieħdu passi xierqa biex jidentifikaw, jivvalutaw u jifhmu r-riskji tal-ML/TF li tiffaċċja d-ditta legali tagħhom stess, u
- jkollhom politiki, kontrolli u proċeduri dokumentati li jippermettu lid-ditta legali timmaniġġa, timmonitorja u ttaffi b'mod effettiv ir-riskji differenti li jkunu ġew identifikati, li jkopru mill-inqas l-entrati elenkati fl-Artikolu 8(4) (a).

Jenħtieġ li l-valutazzjoni tar-riskju tkun fil-livell mhux biss tal-prattika kollha kemm hi, iżda wkoll fil-livell ta' kull klijent u kull kwistjoni li tiġi mqajma minn klijent. Għall-prattika kollha kemm hi, elementi bħad-demografika tal-klijent u t-tip ta' servizzi tad-ditta legali huma fatturi ta' riskju tipiċi, u jenħtieġ li jsiru rieżamijiet tar-riskju meta dawn il-fatturi jinbidlu b'mod materjali.

Iż-żamma ta' rekords hija importanti ħafna matul il-proċess tal-AML/CTF: ta' politiki u proċeduri kif imsemmi hawn fuq, ta' deċiżjonijiet meħuda, ta' suspetti u divulgazzjonijiet, u ta' dokumenti u konverżazzjonijiet rilevanti.

L-Artikolu 46 (1) tad-direttiva jstabbilixxi aktar dmirijiet fuq l-Istati Membri fir-rigward tal-persunal impjegat fid-ditta legali - dawn iridu jsiru konxji tal-politiki tad-ditta, inkluż politiki dwar il-protezzjoni tad-data, u jridu jiġu mħarrġa dwar l-AML/CTF.

Artikolu 46

1. L-Istati Membri għandhom jeħtieġu li l-entitajiet marbutin b'obbligu jieħdu miżuri proporzjonati

għar-riskji, għan-natura u għad-daqs tagħhom biex l-impjegati tagħhom ikunu konxji mid-dispożizzjonijiet adottati skont din id-Direttiva, inklużi r-reqwiżiti rilevanti għall-protezzjoni tad-data.

Dawk il-miżuri għandhom jinkludu l-parteċipazzjoni tal-impjegati tagħhom fi programmi ta' taħriġ speċjali kontinwu li jgħinuhom jagħrfu dawk l-operazzjonijiet li jistgħu jkunu relatati mal-ħasil tal-flus jew mal-iffinanzjar tat-terroriżmu, u li jagħtuhom struzzjonijiet dwar kif għandhom jipproċedu f'każijiet bħal dawn.

Approċċ ibbażat fuq ir-riskju jista' jiġi implimentat b'mod effettiv mill-avukati bl-użu ta' ċerti proċeduri. Dan kollu se jiġi spjegat f'aktar dettall fil-paġni li ġejjin, iżda ġeneralment jista' jingabar fil-qosor fl-inċiżi li ġejjin:

Eżempju

Proċedura ta' akkoljenza tal-klijent

- Identifikazzjoni u verifika tal-identità ta' kull klijent fil-ħin (b'mod partikolari jekk tinbidel l-identità tal-klijent)
- Identifikazzjoni, u miżuri raġonevoli meħuda biex tiġi vverifikata l-identità tas-sid benefiċjarju
- Fehim taċ-ċirkostanzi u n-negozju tal-klijent, skont in-natura, l-ambitu u t-twaqqit tas-servizzi li għandhom jiġu pprovduti. Din l-informazzjoni tista' tinkiseb mill-klijenti matul il-kors normali tal-istruzzjonijiet

Kunsiderazzjoni ta' jekk għandux jiġi aċċettat il-klijent

- Wara li titlesta l-proċedura ta' akkoljenza tal-klijent, kunsiderazzjoni ta' jekk hemmx riskju li l-avukat iwettaq ir-reat sostantiv tal-ħasil tal-flus permezz tal-assistenza lill-klijent
- Titwettaq valutazzjoni tar-riskju ta' kwalunkwe indikazzjoni ta' twissija preżenti u jintalbu l-kjarifiki mill-klijent, inkluż dwar il-verifika tal-identità, biex jiġi deċiż jekk l-involvement għandux jinbeda jew jitkompla

Monitoraġġ kontinwu tal-klijent

- Monitoraġġ kontinwu tal-profil tal-klijent għal sinjali ta' ħasil tal-flus u finanzjar tat-terroriżmu, b'mod partikolari jekk il-klijent ikun persuna esposta politikament (politically exposed person, PEP) jew minn pajjiż b'riskju ogħla
- Adozzjoni tal-approċċ ibbażat fuq ir-riskju għall-evalwazzjoni tar-riskji tal-ħasil tal-flus u tal-iffinanzjar tat-terroriżmu skont il-klijent, it-tip ta' servizz legali, il-fondi u l-għażla ta' avukat għall-klijent

Kif titwettaq valutazzjoni tar-riskju

Meta titwettaq valutazzjoni tar-riskju għal Prattika, l-avukati jingħataw parir li jqisu:

- informazzjoni dwar ir-riskji tal-ħasil tal-flus u tal-iffinanzjar tat-terroriżmu magħmula disponibbli mill-awtorità superviżorja nazzjonali fid-dawl tal-valutazzjoni tar-riskju tagħha

stess

- fatturi ta' riskju relatati ma':
  - > klijenti, b'hal jekk il-prattika g'handhiex bażi ta' klijent stabbli (inqas probabbiltà ta' riskju) jew dawran g'holi tal-klijenti (aktar probabbiltà ta' riskju); f'liema setturi joperaw (l-industriji tal-proprjetà immobbli jew tal-armi, pereżempju, jistgħu jgibu aktar probabbiltà ta' riskju); u klijenti b'negozji bi d'ħul g'holi ta' flus kontanti (aktar probabbiltà jew riskju)
  - > il-pajjiżi jew ir-regjuni li fihom topera l-prattika - ara t-taqsimu dwar pajjiżi terzi b'riskju g'holi hawn taħt
  - > prodotti jew servizzi, b'hal jekk il-prattika hijiex involuta fl-għajjuna lill-klijenti bi tranżazzjonijiet ta' proprjetà immobbli, fil-ħolqien jew fil-ġestjoni ta' trusts, ta' kumpaniji u ta' organizzazzjonijiet tal-karità (kollha jgibu aktar probabbiltà ta' riskju)
  - > tranżazzjonijiet - ara l-eżempji fl-aħħar punt ta' hawn fuq
  - > mezzi ta' konsenja, b'hal pagamenti fi flus kontanti
- in-natura ta' kwalunkwe kwistjoni mqajma minn rapporti preċedenti ta' tranżazzjonijiet suspettużi magħmula mill-prattika
- kunsiderazzjoni:
  - > tal-Valutazzjoni tar-Riskju Nazzjonali, l-evalwazzjonijiet reċiproċi tal-FATF, jew materjali disponibbli g'ħall-pubbliku fir-rigward tar-riskji fil-pajjiżi li fihom topera l-prattika
  - > tal-Valutazzjoni tar-Riskju Supra-Nazzjonali tal-UE
  - > ta' kwalunkwe materjal ieħor, pereżempju, artikli mill-istampa li jenfasizzaw kwistjonijiet li setgħu rriżultaw f'ġurisdizzjonijiet partikolari

Ladarba r-riskji jiġu vvalutati, jenħtieġ li l-isforz ikun dirett lejn fatturi ta' mitigazzjoni jew kontrolli raġonevoli li jistgħu jiġu implimentati biex jiġu mmaniġġati r-riskji u jitnaqqas is-sinifikat tagħhom għal livell proporzjonat u aċċettabbli, fejn possibbli (ovvjament, jekk ma jkunux jistgħu jitnaqqsu għal livell b'hal dan, jenħtieġ li l-avukat jikkunsidra li ma jipproċedix bil-kwistjoni). Hemm għadd ta' fatturi ta' mitigazzjoni potenzjali li g'ħandhom jitqiesu b'hal politiki f'każijiet xierqa, pereżempju:

- l-investigazzjoni bir-reqqa tas-sors tal-fondi f'każijiet ta' riskju ogħla
- il-projbizzjoni tal-użu tal-kont tal-klijent tal-prattika mingħajr servizzi legali

- ir-restrizzjoni tal-pagamenti fi flus kontanti, pereżempju 'l fuq minn ċertu limitu kemm fl-uffiċċju kif ukoll fil-kont bankarju
- l-aġġornament ma' kwistjonijiet emergenti
- it-twetiq ta' investigazzjoni ulterjuri jekk klijent sempliċiment jitlob il-prattika biex twettaq l-aspetti mekkaniċi tal-istabbiliment ta' entità ġuridika, mingħajr ma jfittex parir legali dwar l-adegwatezza tal-istruttura tal-entità

Madankollu, valutazzjoni tar-riskju għall-prattika kollha hija separata minn valutazzjoni tar-riskju għal każ partikolari. Irrispettivament mill-valutazzjoni tar-riskju għall-prattika, kull tranżazzjoni separata li hija koperta mill-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 2.1 (3) (b) (i)-(v) tad-direttiva kif elenkat hawn fuq, jenħtieġ li tiġi vvalutata wkoll skont ir-riskju, filwaqt li jitqiesu:

- l-iskop tat-tranżazzjoni jew tar-relazzjoni tan-negozju
- id-daqs tat-tranżazzjonijiet imwettqa mill-klijent
- ir-regolarità u d-durata tar-relazzjoni ta' negozju

Ħafna mill-istess riskji li rriżultaw mill-valutazzjoni fil-prattika kollha jistgħu jkunu rilevanti fir-rigward ta' tranżazzjoni partikolari, u għalhekk ma jergġhux jiġu ripetuti.

Ġeneralment, l-involvement mill-prinċipali u mill-manigġers tad-ditti legali (irrispettivament mid-daqs) fl-AML/CTF huwa aspett importanti tal-applikazzjoni tal-approċċ ibbażat fuq ir-riskju, peress li tali involvement isaħħaħ kultura ta' konformità, filwaqt li jiżgura li l-persunal jaderixxi mal-politiki, mal-proċeduri u mal-proċessi biex jimmaniġġja r-riskji b'mod effettiv.

Daqs tad-ditta

L-avukati fi Prattiki żgħir jew li jaħdmu għal rashom jista' jkollhom bżonn approċċ differenti għal valutazzjoni bbażata fuq ir-riskju fuq id-ditti legali tagħhom, minħabba li x'aktarx ikollhom inqas riżorsi biex jiddedikaw minn ditti ħafna akbar.

Jenħtieġ li jiġu kkunsidrati r-riżorsi li jistgħu jiġu allokatu b'mod raġonevoli għall-implimentazzjoni u għall-ġestjoni ta' valutazzjoni tar-riskju żviluppata b'mod xieraq.

Prattikant għal rasu normalment ma jkunx mistenni li jalloka livell ta' riżorsi ekwivalenti għal dawk użati minn ditta kbira; minflok, il-prattikant għal rasu jkun mistenni jiżviluppa sistemi u kontrolli xierqa, b'valutazzjoni proporzjonata għall-kamp ta' applikazzjoni u n-natura tal-prattika u l-klijenti tagħha.

Id-ditti żgħir li jservu b'mod predominanti klijenti bbażati lokalment u b'riskju baxx ġeneralment ma jistgħux ikunu mistennija li jiddedikaw ammont sinifikanti ta' żmien għat-twetiq ta' valutazzjonijiet tar-riskju.

Jista' jkun aktar raġonevoli għall-prattikanti għal rashom li jibbażaw fuq ir-rekords u l-informazzjoni disponibbli għall-pubbliku li jkunu pprovduti minn klijent għal valutazzjoni tar-riskju, milli jkun għal

ditta legali kbira li jkollha bażi ta' klijenti differenti bi profili tar-riskju differenti.

Madankollu, meta s-sors ikun reġistru pubbliku, jew il-klijent, dejjem ikun hemm riskju potenzjali fil-korrettezza tal-informazzjoni. Il-prattikanti għal rashom u d-ditti ż-żgħar jistgħu jittqiesu wkoll mill-kriminali bħala li jkunu aktar fil-mira għall-persuni li jaħslu l-flus minn ditti kbar legali. Din hija r-raġuni għala l-professjonisti legali f'ħafna ġurisdizzjonijiet u prattiki huma meħtieġa jwettqu kemm valutazzjoni tar-riskju tar-riskji ġenerali tal-prattika tagħhom, kif ukoll tal-klijenti ġodda kollha u tal-klijenti attwali involuti fi tranżazzjonijiet speċifiċi ta' darba. L-enfasi trid tkun fuq is-segwitu ta' valutazzjoni bbażata fuq ir-riskju.

Pereżempju, fir-rigward tad-daqs tad-ditta, fattur sinifikanti li għandu jiġi kkunsidrat huwa jekk il-klijent u x-xogħol propost ikunux differenti minn tas-soltu, riskjużi jew suspettużi għall-operatur partikolari fil-qasam tal-ġustizzja. Dan il-fattur irid jittqies fil-kuntest tal-prattika tal-operatur partikolari fil-qasam tal-ġustizzja, kif ukoll tal-obbligi legali, professjonali u etiċi fil-ġuriżdizzjoni(jiet) tal-prattika.

DILIGENZA DOVUTA TAL-KLIJENT (CDD)

Introduzzjoni

Is-CDD tinvolvi l-attivitajiet li ġejjin (amplifikati aktar hawn taħt), fuq il-baži li inti tkun f'pożizzjoni aħjar biex tidentifika tranżazzjonijiet suspettużi jekk tkun taf lill-klijenti tiegħek u tifhem ir-raġunament wara l-istruzzjonijiet li jagħtuk:

- trid tidentifika l-klijenti u tivverifika l-identità tagħhom, sakemm l-identità tal-klijenti ma tkunx diġà magħrufa għalik;
- trid tidentifika fejn ikun hemm sid benefiċjarju li ma huwiex il-klijent u tiegħu miżuri raġonevoli biex tivverifika l-identità; u
- trid tivvaluta u, fejn xieraq, tikseb informazzjoni dwar l-iskop u n-natura intenzjonata tar-relazzjoni kummerċjali jew tat-tranżazzjoni okkażjonali.

Iċ-ċirkostanzi li fihom trid titwettaq is-CDD huma elenkati fl-Artikolu 11 tad-direttiva:

Artikolu 11

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-entitajiet marbutin b'obbligu japplikaw miżuri ta' diligenza dovuta tal-klijenti fiċ-ċirkostanzi li ġejjin:

(a) meta jistabbilixxu relazzjoni tan-negozju;

(b) meta jwettqu tranżazzjoni okkażjonali li:

(i) tammonta għal EUR 15 000 jew iżjed, kemm jekk dik it-tranżazzjoni ssir f'operazzjoni waħda, kif ukoll jekk issir f'bosta operazzjonijiet li jidhru li huma marbutin ma' xulxin; jew

(ii) tikkostitwixxi trasferiment ta' fondi, kif definit fil-punt (9) tal-Artikolu 3 tar-Regolament (UE) 2015/847 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (12) li jeċċedi EUR 1 000;

(c) fil-każ ta' persuni li jinnegożjaw f'oġġetti, meta jwettqu tranżazzjonijiet okkażjonali fi flus kontanti li jammontaw għal EUR 10 000 jew aktar, kemm jekk it-tranżazzjoni titwettaq f'operazzjoni waħda kif ukoll jekk titwettaq f'bosta operazzjonijiet li jidhru li huma marbutin ma' xulxin;

(d) għall-fornituri ta' servizzi tal-logħob tal-azzard, meta jingabar ir-rebħ, meta jsiru l-imħatri, jew fit-tnejn li huma, meta jwettqu tranżazzjonijiet okkażjonali li jammontaw għal EUR 2 000 jew aktar, kemm jekk it-tranżazzjoni titwettaq f'operazzjoni waħda kif ukoll jekk titwettaq f'bosta operazzjonijiet li jidhru li huma marbutin ma' xulxin;

(e) meta jkun hemm suspett ta' hasil tal-flus jew ta' finanzjar tat-terroriżmu, tkun xi tkun id-deroga, l-eżenzjoni jew il-limitu massimu;

(f) meta jkun hemm dubji dwar il-veraċità jew l-adeqwatezza ta' data ta' identifikazzjoni tal-klijent miksuba minn qabel.

Id-deskrizzjoni sħiħa tal-miżuri tas-CDD tinsab fl-Artikolu 13:

Artikolu 13

1. Il-miżuri ta' diliġenza dovuta tal-klijent għandhom jinkludu:

(a) l-identifikazzjoni tal-klijent u l-verifika tal-identità tal-klijent fuq il-bażi ta' dokumenti, data jew informazzjoni li jinkisbu minn sors affidabbli u indipendenti, inklużi, meta disponibbli, mezzi tal-identifikazzjoni elettronika, servizzi fiduċjarji rilevanti kif stabbiliti fir-Regolament (UE) Nru 910/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (14) jew kwalunkwe proċess ieħor ta' identifikazzjoni sikur, mill-bogħod jew elettroniku, regolat, rikonoxxut, approvat jew aċċettat mill-awtoritajiet nazzjonali rilevanti;

(b) l-identifikazzjoni tas-sid benefiċjarju u t-teħid ta' miżuri raġonevoli biex tiġi vverifikata l-identità ta' dik il-persuna sabiex l-entità marbuta b'obbligu tkun sodisfatta li taf min hu s-sid benefiċjarju, inklużi, fir-rigward ta' persuni ġuridiċi, trusts, kumpaniji, fondazzjonijiet, u arrangamenti legali simili, billi jittieħdu miżuri raġonevoli biex tintiehem is-sjeda u l-istruttura ta' kontroll tal-klijent. Meta s-sid benefiċjarju identifikat ikun uffiċjal maniġerjali superjuri kif imsemmi fl-Artikolu 3(6)(a) (ii), l-entitajiet marbutin b'obbligu għandhom jieħdu l-miżuri raġonevoli meħtieġa biex tiġi vverifikata l-identità tal-persuna fiżika li tokkupa l-kariga ta' uffiċjal maniġerjali superjuri u għandhom iżommu rekords tal-azzjonijiet meħuda, kif ukoll ta' kwalunkwe diffikultà li jiltaqqgħu magħha waqt il-proċess ta' verifika;

(c) jivvalutaw u, kif xieraq, jiksbu informazzjoni dwar l-iskop u n-natura intenzjonata tar-relazzjoni tan-negożju;

(d) it-twettiq ta' monitoraġġ kontinwu tar-relazzjoni ta' negożju inkluż skrutinju tat-tranżazzjonijiet matul il-kors ta' dik ir-relazzjoni sabiex ikun żgurat li t-tranżazzjonijiet li jkunu qegħdin jitwettqu jkunu konsistenti mal-għarfien tal-entità marbuta b'obbligu tal-klijent, in-negożju u l-profil tar-riskju, inkluż, fejn ikun neċessarju, tas-sors tal-fondi u jiġi żgurat li d-dokumenti, id-data jew l-informazzjoni miżmuma jinżammu dejjem aġġornati.

Meta jwettqu l-mizuri msemija fil-punti (a) u (b) tal-ewwel subparagrafu, l-entitajiet marbutin b'obbligu għandhom ukoll jivverifikaw li kull persuna li tidher li taġixxi f'isem il-klijent tkun awtorizzata li tagħmel dan, u għandhom jidentifikaw u jivverifikaw l-identità ta' dik il-persuna.

L-aħħar element li għandu jissewma' f'dan il-kuntest huwa li "relazzjoni ta' negozju" hija definita mill-Artikolu 3(13) tad-direttiva kif ġej:

Artikolu 3

(13) "relazzjoni ta' negozju" tfisser relazzjoni ta' negozju, professjonali jew kummerċjali li tkun marbuta mal-attivitajiet professjonali tal-entitajiet marbutin b'obbligu u li hija mistennija, fil-mument li jiġi stabbilit il-kuntratt, li jkollha element ta' durata;

Twaqqit

L-Artikolu 11 jagħmilha ċara li s-CDD trid titwettaq jew meta tiġi stabbilita relazzjoni ta' negozju, jew meta jitwettqu ċerti tranżazzjonijiet okkażjonali u definiti. L-Artikolu 14 jiċċara li s-CDD trid titwettaq gabel kwalunkwe wieħed minn dawn l-avvenimenti, għalkemm l-Istati Membri jistgħu jippermettu li l-verifika tal-identità tal-klijent u tas-sid benefiċjarju titlesta matul l-istabbiliment ta' relazzjoni ta' negozju, jekk ikun meħtieġ, sabiex ma tinterrompox it-twettiq normali tan-negozju, u fejn ikun hemm ftit riskju ta' ħasil tal-flus jew ta' finanzjar tat-terroriżmu - iżda xorta kemm jista' jkun malajr.

Ma hemm l-ebda obbligu li titwettaq CDD għal retainers li jinvolvu attivitajiet barra mill-kamp ta' applikazzjoni tad-direttiva. Madankollu, ħafna ditti legali jwettqu CDD fuq il-klijenti l-ġodda kollha, irrispettivament min-natura tal-kwistjoni. Dan jippermetti lill-klijenti jgħaddu b'mod aktar faċli minn attivitajiet mhux regolati ta' ditta legali għal attivitajiet regolati, u wkoll inaqqas il-piż fuq id-ditti legali li jimmonitorjaw kontinwament it-tranżizzjoni bejn it-tranżazzjoni okkażjonali u r-relazzjoni kummerċjali.

Hemm eċċezzjoni speċjali ta' twaqqit għall-avukati fir-rigward tas-CDD, li tinsab fl-Artikolu 14(4):

Artikolu 14

4. L-Istati Membri għandhom jirrikjedju li, fejn entità marbuta b'obbligu ma tkunx tista' tikkonforma mar-rekwiżiti ta' diliġenza dovuta tal-klijenti stabbiliti fil-punti (a), (b) jew (c) tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 13(1), hi ma għandhiex twettaq transazzjoni permezz ta' kont tal-bank, tistabbilixxi relazzjoni ta' negozju jew twettaq it-transazzjoni, u li għandha twaqqaf ir-relazzjoni ta' negozju u tqis jekk għandhiex tfassal rapport dwar transazzjoni suspettuża lill-UIF fir-rigward tal-klijent f'konformità mal-Artikolu 33.

L-Istati Membri ma għandhomx japplikaw l-ewwel subparagrafu għal nutara, professjonisti legali indipendenti oħrajn, awdituri, kontabilisti esterni u konsulenti fiskali strettament sa fejn dawn il-persuni jiddeterminaw il-pożizzjoni legali tal-klijent tagħhom, jew iwettqu l-kompitu tagħhom ta' difiża jew rappreżentanza tal-klijent fi proċedimenti ġudizzjarji jew fir-rigward tagħhom, inkluż l-għoti ta' pariri dwar il-ftuħ jew l-evitar ta' tali proċedimenti.

L-avukati jridu jkunu konxji li l-eċċezzjoni hija stretta, li tapplika għal xogħol ta' konsulenza u ta' litigazzjoni biss, u mhux għal xogħol tranżazzjonali.

Hemm ukoll id-dmir li jitwettaq monitoraġġ kontinwu, skont l-Artikolu 14 (5) “fi żminijiet xierqa għall-klijenti eżistenti fuq bażi ta’ sensittività għar-riskju, meta jinbidlu ċ-ċirkostanzi rilevanti ta’ klijent partikolari, jew meta l-entità marbuta b’obbligu jkollha xi dmir legali fil-kors tas-sena kalendarja rilevanti li tikkuntattja lill-klijent bl-iskop tar-reviżjoni ta’ kwalunkwe informazzjoni rilevanti dwar is-sid(ien) benefiċjarji”.

l-ċirkostanza ovvja għal tali monitoraġġ kontinwu hija jekk l-avukat jintalab iwettaq tranżazzjoni li ma tkunx taqbel mar-riżorsi jew ix-xejriet ta’ mgħiba magħrufa tal-klijent. Irrispettivament, hija Prattika tajba li tifhaddem sistema ta’ rieżami u tiġdid regolari tas-CDD. Hija wkoll Prattika tajba li wieħed jirreġistra li jkun wettaq tali monitoraġġ, f’każ li jinqalgħu mistoqsijiet aktar tard.

Livell

L-Artikolu 13 tad-direttiva jstabbilixxi r-rekwiżiti ġenerali għas-CDD, kif ġej:

- (a) l-identifikazzjoni tal-klijent u l-verifika tal-identità tal-klijent abbażi ta’ dokumenti, *data* jew informazzjoni miksuba minn sors affidabbli u indipendenti, inklużi, fejn disponibbli, mezzi ta’ identifikazzjoni elettronika, servizzi fiduċjarji rilevanti
- (b) l-identifikazzjoni tas-sid benefiċjarju u t-teħid ta’ miżuri raġonevoli biex tiġi vverifikata l-identità ta’ dik il-persuna sabiex l-entità marbuta b’obbligu tkun issodisfata li taf min hu s-sid benefiċjarju, inklużi, fir-rigward ta’ persuni ġuridici, trusts, kumpaniji, fondazzjonijiet, u arranġamenti legali simili, billi jittieħdu miżuri raġonevoli biex tintfiehmed is-sjeda u l-istruttura ta’ kontroll tal-klijent.
- (c) jivvalutaw u, kif xieraq, jiksibu informazzjoni dwar l-iskop u n-natura intenzjonata tar-relazzjoni tan-negożju
- (d) it-twettiq ta’ monitoraġġ kontinwu tar-relazzjoni ta’ negożju inkluż skrutinju tat-tranżazzjonijiet matul il-kors ta’ dik ir-relazzjoni sabiex ikun żgurat li t-tranżazzjonijiet li jkunu qegħdin jitwettqu jkunu konsistenti mal-għarfien tal-entità marbuta b’obbligu tal-klijent, in-negożju u l-profil tar-riskju, inkluż, fejn ikun neċessarju, tas-sors tal-fondi u jiġi żgurat li d-dokumenti, id-*data* jew l-informazzjoni miżmuma jinżammu dejjem aġġornati.

Jekk xi ħadd ikun qed jaġixxi f’isem il-klijent, l-avukat irid jivverifika wkoll li dik il-persuna tkun awtorizzata li tagħmel dan, u jidentifika u jivverifika l-identità ta’ dik il-persuna.

L-Anness I tad-direttiva jipprovdi lista mhux eżawrjenti ta’ varjabbli tar-riskju li l-avukati jridu jikkunsidraw meta jiddeterminaw sa fejn japplikaw il-miżuri tas-CDD:

Anness 1

- (i) *l-iskop ta’ kont jew relazzjoni;*
- (ii) *il-livell tal-assi li jkunu se jiġu ddepożitati minn klijent jew id-daqs tat-tranżazzjonijiet imwettqa;*
- (iii) *ir-regolarità jew id-durata tar-relazzjoni ta’ negożju.*

Kif imsemmi hawn fuq, l-attivitajiet tal-AML/CTF huma bbażati fuq ir-riskju. Hemm żewġ livelli ta’

CDD, skont il-livell ta' riskju involut: CDD ssimplifikata u mtejba. Aktar dettall tad-dispożizzjonijiet ġenerali ta' hawn fuq se jingħata taħt dawn iż-żewġ livelli ta' hawn taħt. Huwa rakkomandat li l-proċeduri kollha jiġu rreġistrati.

Diliġenza dovuta ssimplifikata (SDD)

L-SDD hija xierqa meta l-avukat jiddetermina li r-relazzjoni ta' negozju jew it-tranzazzjoni tippreżenta riskju baxx ta' ħasil tal-flus jew finanzjar tat-terroriżmu, filwaqt li titqies il-valutazzjoni tar-riskju speċifika bbażata fuq il-każ. B'diliġenza dovuta ssimplifikata, l-avukat irid ovvjament jidentifika l-klijent, u, b'mod partikolari fir-rigward ta' klijent mhux magħruf, jenħtieġ li jiġu kkunsidrati l-mistoqsijiet li ġejjin:

- isem, indirizz u numru tat-telefon
- sfond passat u attwali tal-impjeg tal-klijent
- post u data tat-twelid
- indirizz residenzjali passat u attwali
- indirizz tan-negozju u numri tat-telefon
- stat ċivili
- ismijiet u *data* oħra ta' identifikazzjoni tal-konjuġi u tat-tfal
- isem u dettalji ta' kuntatt tal-kontabilist tal-klijent
- rekord kriminali fil-passat
- litigazzjoni pendenti
- dikjarazzjonijiet tat-taxxa

L-evidenza tal-identità tista' tinkludi:

- dokument tal-identità bħal passaporti u liċenzji tas-sewqan fuq kard b'ritratt
forom oħra ta' konferma, inklużi assigurazzjonijiet minn persuni fis-settur regolat jew dawk fil-prattika tiegħek li ilhom jittrattaw mal-persuna għal xi żmien

Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet ta' verifika wiċċ imb'wiċċ, jenħtieġ li l-produzzjoni ta' passaport validu jew ta' identifikazzjoni fuq kard b'ritratt tippermetti lill-biċċa l-kbira tal-klijenti jissodisfaw ir-rekwiżiti ta' identifikazzjoni tal-AML/CTF. Jenħtieġ li l-kopji ta' dawn id-dokumenti jinżammu, jew f'kopji stampati oriġinali, bħala kopji stampati awtentikati, bħala scans, jew bħala kopji b'nota li l-oriġinali ikunu ġew iċċekkjati, kif xieraq.

Hija wkoll prattika tajba li jkun hemm jew:

- dokument tal-gvern wieħed li jivverifika jew l-isem u l-indirizz, jew l-isem u d-data tat-twelid
- dokument tal-gvern li jivverifika l-isem sħiħ tal-klijenti u dokument ta' sostenn ieħor li jivverifika isimhom u jew l-indirizz jew id-data tat-twelid tagħhom

Fejn ma jkunx possibbli li jinkisbu tali dokumenti, tiġi kkunsidrata l-affidabbiltà ta' sorsi oħra u r-riskji assoċjati mal-klijent u mar-retainer. Il-verifika elettronika tista' tkun biżżejjed waħedha sakemm l-avukat juża diversi sorsi ta' data fil-proċess ta' verifika.

Jekk id-dokumenti jkunu f'lingwa barranija, l-avukati jridu jieħdu l-passi xierqa biex ikunu ssodisfati b'mod raġonevoli li d-dokumenti jipprovdu evidenza tal-identità tal-klijent.

Jekk l-avukat ma jiltaqax mal-klijent, l-avukat irid jikkunsidra jekk dan jirrappreżentax riskju addizzjonali li jenħtieġ li jitqies f'valutazzjoni tar-riskju tal-klijent, u l-firxa konsegwenti tal-miżuri tas-CDD applikati.

Jekk il-klijent ma jkunx jista' jipprovdi verifika standard, jenħtieġ li jiġi kkunsidrat jekk din tkunx konsistenti mal-profil u ċ-ċirkostanzi tal-klijent, jew jekk tistax tkun evidenza ta' ML jew TF. Jekk ikun hemm raġunijiet tajbin, tista' tiġi kkunsidrata dokumentazzjoni alternattiva.

Hawn taħt jinsabu taqsimiet dwar pajjiżi terzi b'riskju għoli, persuni esposti politikament u vulnerabbiltajiet oħra għall-ML/CTF. Dawn jidhru fid-diligenza dovuta mtejba minħabba li jeħtieġu passi ulterjuri, iżda avukat ikun jaf biss dwar l-eżistenza tagħhom jekk isiru mistoqsijiet dwar il-klijent fil-bidu, li jippermettu lill-avukat jiddeċiedi liema livell ta' CDD huwa xieraq. Fi kliem ieħor, huwa meħtieġ fehim taż-żewġ livelli sabiex ikun żgurat taħt liema kategorija jkun jappartjeni klijent jew tranżazzjoni partikolari. Fi tmiem it-taqsimi ta' hawn taħt dwar id-diligenza dovuta mtejba hemm ukoll deskrizzjoni ta' diversi fatturi ta' riskju, normalment imsejġha "indikaturi ta' twissija" (red flags), biex jgħinu fid-distinzjoni bejn it-tnejn.

L-Anness II tad-direttiva jipprovdi lista mhux eżawrjenti ta' fatturi u tipi ta' evidenza ta' riskju potenzjalment aktar baxx, li jistgħu jwasslu għall-SDD, u li għandhom jitqiesu. Dawn huma maqsumin fi tliet kategoriji - it-tip ta' klijent, it-tip ta' tranżazzjoni, u l-ġeografija - kif ġej:

Anness II

(1) Fatturi ta' riskju tal-klijenti:

(a) kumpaniji pubbliċi elenkati fil-borża u soġġetti għal rekwiżiti ta' divulgazzjoni (jew b'regoli tal-borża jew permezz ta' liġi jew mezzi infurzabbli), li jimponu rekwiżiti biex tiġi żgurata trasparenza adegwata tas-sjeda benefiċjarja;

(b) amministrazzjonijiet jew intrapriżi pubbliċi;

(c) klijenti li huma residenti f'żoni ġeografiċi ta' riskju aktar baxx kif indikat fil-punt (3);

(2) Il-fatturi ta' riskju tal-prodotti, tas-servizzi, tat-tranżazzjonijiet jew tal-mezzi ta' distribuzzjoni:

(a) poloz tal-assigurazzjoni tal-ħajja li għalihom il-primjum ikun baxx;

(b) *poloz tal-assigurazzjoni għal skemi tal-pensjoni jekk ma jkunx hemm l-opzjoni ta' ċessjoni u l-polza ma tkunx tista tintuża bħala kollateral;*

(c) *skema ta' pensjoni, investiment għall-pensjoni jew skema simili li tipprovdi benefiċċji tal-irtirar għall-impjegati, fejn il-kontribuzzjonijiet isiru permezz ta' tnaqqis mis-salarju, u r-regoli tal-iskema ma jippermettux l-assenjament tal-interess ta' membru fl-iskema;*

(d) *prodotti jew servizzi finanzjarji li jipprovdu servizzi definiti u limitati kif xieraq għal ċerti tipi ta' klijenti, sabiex jiżdied l-aċċess għall-fini ta' inkluzjoni finanzjarja;*

(e) *prodotti fejn ir-riskju tal-ħasil tal-flus u tal-iffinanzjar tat-terroriżmu jiġi kkontrollat minn fatturi oħrajn bħal-limiti fuq l-infiq jew it-trasparenza tas-sjeda (eż. ċerti tipi ta' flus elettronici);*

(3) *Fatturi ta' riskju ġeografiku - reġistrazzjoni, stabbiliment, residenza:*

(a) *fl-Istati Membri;*

(b) *f'pajjiżi terzi li jkollhom sistemi effettivi ta' AML/CFT;*

(c) *f'pajjiżi terzi identifikati minn sorsi kredibbli li għandhom livell baxx ta' korruzzjoni jew attività kriminali oħra;*

(d) *f'pajjiżi terzi li, abbażi ta' sorsi kredibbli bħal evalwazzjonijiet reċiproċi, rapporti ta' valutazzjoni dettaljati jew rapporti ta' segwitu ppubblikati, ikollhom ir-rekwiżiti biex jiġġieldu kontra l-ħasil tal-flus u l-iffinanzjar tat-terroriżmu li huma konsistenti mar-Rakkomandazzjonijiet tal-FATF u jimplementaw b'mod effettiv dawk ir-rekwiżiti.*

Ladarba tiġi stabbilita r-relazzjoni ta' negozju, jenħtieġ li din tiġi mmonitorjata kontinwament għal avvenimenti li jistgħu jikkawżaw rekwiżit għal aktar diliġenza dovuta fil-futur.

Irrispettivament mil-livell ta' CDD użat, jenħtieġ li l-avukati jiżviluppaw politika u proċeduri interni sabiex il-miżuri tas-CDD, inkluża l-SDD, jiġu applikati b'mod konsistenti u li jkun hemm evidenza ċara tal-approċċ meħud. Nuqqas ta' proċeduri sodisfaċenti jpoġġi lill-avukati f'riskju ogħla li jwettqu reati ta' ħasil tal-flus, b'sanzjonijiet possibbli.

Diliġenza dovuta mtejbja (EDD)

L-EDD hija meħtieġa meta r-riskji jkunu ogħla. L-Artikolu 18 tad-direttiva jipprovdi eżempji ta' tranżazzjonijiet ta' riskju ogħla, fejn l-EDD hija partikolarment meħtieġa. Il-livell u n-natura tal-monitoraġġ tar-relazzjoni ta' negozju, sabiex jiġi ddeterminat jekk it-tranżazzjonijiet jew l-attivajiet jidhrux suspettużi, jenħtieġ li jiżdiedu. It-tranżazzjonijiet huma kif ġej:

- tranżazzjonijiet kumplessi
- tranżazzjonijiet kbar mhux tas-soltu
- tranżazzjonijiet imwettqa f'xejra mhux tas-soltu
- tranżazzjonijiet mingħajr skop ekonomiku jew legali apparenti

L-Anness III tad-direttiva mbagħad jipprovdi lista mhux eżawrjenti ta' fatturi u tipi ta' evidenza ta' riskju potenzjalment ogħla, li jistgħu jwasslu għall-EDD, u li għandhom jitqiesu. Dawn ukoll huma maqsumin fi tliet kategoriji - it-tip ta' klijent, it-tip ta' tranżazzjoni, u l-ġeografija - kif ġej:

Anness III

(1) *Fatturi ta' riskju tal-klijenti:*

- (a) *ir-relazzjoni ta' negozju titwettaq f'ċirkustanzi mhux tas-soltu;*
- (b) *klijenti li jkunu residenti f'żoni ġeografiċi ta' riskju ogħla kif indikat fil-punt (3);*
- (c) *persuni ġuridiċi jew arrangamenti li jkunu vetturi personali ta' żamma ta' assi;*
- (d) *kumpaniji li jkollhom azzjonisti nominati jew ishma f'forma ta' portatur;*
- (e) *negozji li jkunu intensivi fil-flus kontanti;*
- (f) *l-istruttura tas-sjieda tal-kumpanija tidher mhux tas-soltu jew eċċessivament kumplessa meta wieħed iqis in-natura tan-negozju tal-kumpanija;*
- (g) *il-klijent ikun ċittadin ta' pajjiż terz li japplika għad-drittijiet ta' residenza jew għaċ-ċittadinanza fl-Istat Membru inkambju ta' trasferimenti kapitali, xiri ta' proprjetà jew bonds tal-gvern, jew investiment f'entitajiet korporattivi f'dak l-Istat Membru.*

(2) *Il-fatturi ta' riskju tal-prodotti, tas-servizzi, tat-tranżazzjonijiet jew tal-kanali ta' distribuzzjoni:*

- (a) *servizzi bankarji privati;*
- (b) *prodotti jew tranżazzjonijiet li jistgħu jiffavorixxu l-anonimità;*
- (c) *relazzjonijiet ta' negozju jew tranżazzjonijiet mhux wiċċ imb'wiċċ, mingħajr ċerti salvagwardji, bħal mezzi tal-identifikazzjoni elettronika jew servizzi fiduċjarji rilevanti kif definiti fir-Regolament (UE) Nru 910/2014, jew kwalunkwe proċess ieħor ta' identifikazzjoni sikura, remota jew elettronika, li jkun irregolat, rikonoxxut, approvat jew aċċettat mill-awtoritajiet kompetenti nazzjonali;*
- (d) *pagament riċevut minn partijiet terzi mhux magħrufin jew mhux assoċjati;*
- (e) *prodotti ġodda u Prattiki ġodda ta' negozju, inkluż mekkaniżmu ġdid eżekuttiv, u l-użu ta' teknoloġiji ġodda jew li qed jiġu żviluppati kemm għal prodotti ġodda kif ukoll għal dawk li kienu diġà jeżistu;*
- (f) *tranżazzjonijiet li jirrigwardaw iż-żejt, l-armi, il-metalli prezzjużi, il-prodotti tat-tabakk, l-artefatti kulturali u oġġetti oħrajn ta' importanza arkeoloġika, storika, kulturali u reliġjuża, jew ta' valur xjentifiku rari, kif ukoll l-avorju u speċi protetti.*

(3) *Fatturi ta' riskju ġeografiku:*

- (a) *mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 9, il-pajjiżi identifikati minn sorsi kredibbli, bħal evalwazzjonijiet reċiproċi, rapporti ta' valutazzjoni dettaljati jew rapporti ta' segwitu ppubblikati, li ma għandhomx sistemi tal-AML/CFT effettivi;*
- (b) *pajjiżi identifikati minn sorsi kredibbli bħala pajjiżi b'livelli sinifikanti ta' korruzzjoni jew attività kriminali oħra;*

(c) *pajjiżi soġġetti għal sanzjonijiet, embargos jew miżuri simili, pereżempju dawk maħruġa mill-Unjoni jew min-Nazzjonijiet Uniti;*

(d) *pajjiżi li jipprovdu finanzjament jew appoġġ għal attivitajiet terroristiċi, jew dawk li fihom joperaw organizzazzjonijiet terroristiċi identifikati.*

Id-diviżjoni fi tliet kategoriji - klijent, servizz u ġeografija - hija gwida utli matul il-proċess ta' diliġenza dovuta.

Prinċipju ta' għajjnuna ulterjuri huwa li l-punt sa fejn avukat irid jikseb, jirrieżamina u jikseb evidenza tal-pożizzjoni finanzjarja ta' klijent, jew kwalunkwe fattur ta' riskju ieħor, jiddependi fuq il-profil tar-riskju tal-klijent jew tal-kwistjoni. F'sitwazzjonijiet ta' EDD, dan ir-rekwiżit huwa aktar strett. Ċerti kontrolli huma Prattika tajba fil-każijiet kollha - pereżempju, il-verifika tas-sors tal-fondi u s-sors tal-ġid hija għodda Prattika utli għall-protezzjoni ġenerali tal-Prattika ta' avukat.

Dipendenza fuq partijiet terzi

L-Artikolu 25 tad-direttiva jippermetti lill-Istati Membri jhallu lill-avukati (u lil entitajiet obbligati oħrajn) jibbażaw fuq partijiet terzi biex jissodisfaw ir-rekwiżiti tas-CDD. Minhabba d-diskrezzjoni mogħtija lilhom, Stati Membri differenti jista' jkollhom regoli differenti, li jenħtieġ li jiġu vverifikati. Madankollu, id-direttiva tipprevedi b'mod esplicitu li "r-responsabbiltà finali li dawk ir-rekwiżiti [tas-CDD] jiġu ssodisfati tibqa' tal-entità marbuta b'obbligu li tiddependi fuq il-parti terza". Minhabba dan, jenħtieġ li l-avukati dejjem jistaqsu x'inhuma l-mistoqsijiet tas-CDD li tkun għamlet il-persuna l-oħra, biex jiżguraw li dawn jikkonformaw mad-direttiva u mal-approċċ ibbażat fuq ir-riskju.

L-Artikolu 26 jirrestringi lill-partijiet terzi li fuqhom jistgħu jibbażaw l-avukati (u oħrajn obbligati skont id-direttiva):

Artikolu 26

1. *Għall-finijiet ta' din it-Taqsima, "partijiet terzi" tfisser l-entitajiet marbutin b'obbligu elenkati fl-Artikolu 2, l-organizzazzjonijiet jew il-federazzjonijiet membri ta' dawk l-entitajiet marbutin b'obbligu, jew istituzzjonijiet jew persuni oħra li jinsabu fi Stat Membru jew f'pajjiż terz li:*

(a) *japplika rekwiżiti ta' diliġenza dovuta tal-klijenti u ta' żamma ta' rekords li jkunu konsistenti ma' dawk stabbiliti f'din id-Direttiva; u*

(b) *li l-konformità tagħhom mar-rekwiżiti ta' din id-Direttiva tkun sorveljata b'mod konsistenti mat-Taqsima 2 tal-Kapitolu VI.*

Fi kliem ieħor, il-partijiet terzi stess iridu jkunu jew soġġetti għall-obbligi tad-direttiva, jew ikunu soġġetti għal reġim li jkun konsistenti mas-CDD, maż-żamma tar-rekords u mar-rekwiżiti ta' superviżjoni tad-direttiva.

L-Istati Membri huma pprojbiti milli jippermettu lill-avukati (u lil entitajiet oħra marbutin b'obbligu) milli jibbażaw fuq partijiet terzi stabbiliti f'pajjiżi terzi b'riskju għoli (ara aktar dwarhom hawn taħt). L-Istati Membri jistgħu jeżentaw fergħat u sussidjarji bi sjieda maġġoritarja ta' entitajiet marbutin b'obbligu stabbiliti fl-UE meta jikkonformaw bis-shiħ mal-politiki u l-proċeduri għall-grupp kollu f'konformità mar-rekwiżiti tad-direttiva dwar politiki u Prattiki għall-grupp kollu (l-Artikolu 45).

B'mod ġenerali, jenħtieġ li l-avukati jiżguraw li l-informazzjoni tas-CDD ipprovduta tkun aġġornata,

u jkunu konxji li l-valutazzjoni tar-riskju tal-persuna li tkun qed tiġi fdata tista' ma taqbilx ma' dik tal-avukat. Jista' ma jkunx dejjem xieraq li wieħed jibbaża fuq persuna oħra, u jenħtieġ li l-avukati jikkunsidraw id-dipendenza bħala riskju fiha nfusha. B'mod ġenerali, jenħtieġ li l-avukati jkunu ssodisfati li l-parti terza:

- ikollha reputazzjoni tajba
- tkun regolata, sorveljata u mmonitorjata
- ikollha miżuri fis-seħħ għall-konformità mas-CDD u mar-rekwiżiti taż-żamma tar-records
- ikollha l-informazzjoni meħtieġa dwar ir-riskji speċifiċi għall-pajjiż fil-pajjiż tal-operat tagħha

Politiki, kontrolli u proċeduri bil-miktub

Huwa importanti li l-avukati jkollhom politiki, kontrolli u proċeduri bil-miktub bħala parti mill-valutazzjoni tar-riskju tal-prattiki tagħhom, u b'mod partikolari fir-rigward tas-CDD.

Dawn huma l-oqsma li huma importanti jew utli li jiġu rreġistrati bil-miktub:

- il-fehim tal-avukat jew tad-ditta legali dwar ir-riskji ewlenin li l-AML/CTF qed jiffaċċjaw
- is-sorsi użati fit-tlestija tal-valutazzjoni tar-riskju tal-AML/CTF tagħhom
- il-livell ta' persunal fid-ditta legali li huwa permess jeżerċita diskrezzjoni fuq il-politiki u l-proċeduri, u ċ-ċirkostanzi li fihom tista' tiġi eżerċitata dik id-diskrezzjoni
- ir-rekwiżiti tas-CDD li għandhom jiġu ssodisfati għal diligenza dovuta simplifikata, standard u mtejba (meta l-istandard jaqa' bejn diligenza dovuta simplifikata u mtejba; ġeneralment tkopri każijiet fejn ikun hemm riskju potenzjali iżda ma jkunx probabbli li tali riskju jimmaterializza)
- meta tkun permessa l-esternalizzazzjoni tal-obbligi jew tad-dipendenza tas-CDD, u fuq liema kundizzjonijiet
- kif se tillimita x-xogħol li jkun qed isir fuq fajl fejn is-CDD ma tkunx tlestiet
- iċ-ċirkostanzi li fihom tkun permessa CDD tard
- meta jiġu aċċettati l-pagamenti fi flus kontanti
- meta jiġu aċċettati pagamenti minn partijiet terzi jew isiru lilhom
- deċiżjonijiet meħuda barra mill-politika tas-soltu, pereżempju jekk tittieħed deċiżjoni biex jiġu adottati kontrolli addizzjonali fir-rigward ta' klient jew kwistjoni

Hemm regoli speċjali għad-ditti legali (u għal entitajiet oħra marbutin b'obbligu) li jkunu parti minn

grupp, kif spjegat fl-Artikolu 45

Artikolu 45

1. L-Istati Membri għandhom jirrikjedu li l-entitajiet marbutin b'obbligu li jkunu parti minn grupp jimplimentaw politiki u proċeduri għall-grupp kollu, inklużi l-politiki dwar il-protezzjoni tad-data u politiki u proċeduri għall-kondiviżjoni tal-informazzjoni fil-grupp għall-finijiet tal-AML/CFT. Dawk il-politiki u l-proċeduri għandhom jiġu implimentati b'mod effettiv fil-livell tal-fergħat u s-sussidjarji bi sjieda maġġoritarja fl-Istati Membri u pajjiżi terzi.

2. L-Istati Membri għandhom jeżiġu li l-entitajiet marbutin b'obbligu li joperaw stabbilimenti fi Stat Membru ieħor jiżguraw li dawk l-istabbilimenti jirrispettaw id-dispożizzjonijiet nazzjonali ta' dak l-Istat Membru l-ieħor li jittrasponi din id-Direttiva.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li meta l-entitajiet marbutin b'obbligu jkollhom fergħat jew sussidjarji bi sjieda maġġoritarja f'pajjiżi terzi, fejn ir-rekwiżiti minimi tal-AML/CFT jkunu inqas stretti minn dawk tal-Istat Membru, il-fergħat u s-sussidjarji tagħhom bi sjieda maġġoritarja li jinstabu fil-pajjiżi terzi jimplimentaw ir-rekwiżiti tal-Istat Membru, inkluż il-protezzjoni tad-data, sa fejn ikun permess mil-liġi tal-pajjiżi terzi.

5. L-Istati Membri għandhom jeżiġu li, fejn il-liġi ta' pajjiżi terzi ma tippermettix l-implimentazzjoni tal-politiki u proċeduri meħtieġa skont il-paragrafu 1, l-entitajiet marbutin b'obbligu jiżguraw li l-fergħat u s-sussidjarji bi sjieda maġġoritarja f'dak il-pajjiżi terzi japplikaw miżuri addizzjonali biex jindirizzaw b'mod effettiv ir-riskju ta' hasil tal-flus jew finanzjar tat-terroriżmu, u jgħarrfu lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru domiciljari tagħhom. Jekk il-miżuri addizzjonali ma jkunux biżżejjed, l-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru domiciljari għandhom jeżerċitaw azzjonijiet superviżorji addizzjonali, inkluż li jirrikjedu li l-grupp ma jstabbilixxix relazzjonijiet ta' negozju jew li jtemmhom, u li ma jwettaqx tranżazzjonijiet u, fejn meħtieġ, jitolbu lill-grupp biex ma jibqax jopera fil-pajjiżi terzi.

Fi kliem ieħor, meta l-fergħat ikunu parti minn grupp, huma jridu jaqsmu l-informazzjoni fil-grupp għal finijiet ta' AML/CTF. Il-fergħat iridu jikkonformaw ukoll mad-dispożizzjonijiet nazzjonali tal-AML/CTF tal-Istat Membru li fih ikunu bbażati.

Jekk il-fergħa tkun f'pajjiżi terzi bi standards tal-AML/CTF aktar baxxi, il-fergħa trid issewvi r-regoli tal-AML/CTF tal-Istat Membru tad-ditta legali, sa fejn ikun permess mil-liġi lokali tal-pajjiżi terzi. Jekk il-pajjiżi terzi ma jippermettix li jiġu implimentati l-politiki u l-proċeduri tad-ditta legali, il-fergħat iridu japplikaw miżuri addizzjonali tal-AML/CTF u d-ditta legali trid tinforma lill-awtoritajiet kompetenti tagħha dwar dan. Meta dawn il-miżuri addizzjonali ma jkunux biżżejjed, l-Istat Membru jrid jeżerċita azzjonijiet superviżorji addizzjonali, bis-setgħa li jitolbu lid-ditta legali tagħlaq il-fergħa, jekk ikun meħtieġ.

Bħal dejjem, jenħtieġ li l-avukati jirrieżaminaw u jaġġornaw regolarment il-politiki, il-kontrolli u l-proċeduri tagħhom għall-grupp kollu u jzommu rekord bil-miktub ta' kwalunkwe bidla li ssir. Jenħtieġ li l-avukati jzommu wkoll rekord bil-miktub tal-passi meħuda biex jikkomunikaw il-politiki tal-grupp kollu, u kwalunkwe bidla fihom, lill-persunal tagħhom.

Iż-żamma ta' rekords

B'mod pjuttost separat mill-proċeduri bil-miktub, l-Artikolu 40 tad-direttiva jagħmel iż-żamma ta' rekords obbligatorja. Dawn ir-rekords iridu jinżammu għal ħames snin wara t-tmiem ta' relazzjoni ta' negozju mal-klijent jew wara d-data ta' tranżazzjoni okkażjonali. Ir-rekwiżit ikopri kemm is-CDD kif ukoll l-identifikazzjoni tat-tranżazzjonijiet. Il-perjodu ta' ħames snin huwa ż-żmien minimu speċifikat fid-direttiva, iżda jenħtieġ li l-avukati jivverifikaw il-liġijiet nazzjonali tagħhom dwar jekk hemmx bżonn ta' żmien itwal lokalment.

Fir-rigward tas-CDD, l-avukati jridu jżommu kopja tad-dokumenti u tal-informazzjoni li jkunu meħtieġa biex jikkonformaw mar-rekwiżiti tas-CDD, inkluż, fejn disponibbli, mhux biss kopji stampati, iżda wkoll informazzjoni miksuba permezz ta' mezzi ta' identifikazzjoni elettronika, servizzi fiduċjarji rilevanti, jew kwalunkwe proċess ta' identifikazzjoni ieħor sikur, remot jew elektroniku, li jkun aċċettat mill-awtoritajiet nazzjonali rilevanti.

Fir-rigward tat-tranżazzjoni, l-avukati jridu jżommu l-evidenza ta' sostenn u r-rekords tat-tranżazzjonijiet, li jikkonsistu fid-dokumenti oriġinali jew kopji ammissibbli fi proċedimenti ġudizzjarji skont il-liġi nazzjonali applikabbli, li huma neċessarji sabiex jiġu identifikati t-tranżazzjonijiet. Jenħtieġ li r-rekords ikunu biżżejjed biex jippermettu r-rikostruzzjoni ta' tranżazzjonijiet individwali (inklużi l-ammonti u t-tipi ta' muniti involuti), sabiex ikunu jistgħu jservu bħala evidenza f'każ ta' prosekuzzjoni.

Id-*data* li tinżamm taħt kwalunkwe intestatura trid tiffassrar fi tmiem il-ħames snin, sakemm il-liġi nazzjonali ma tiddeterminax mod ieħor. Fi kwalunkwe każ, id-*data* qatt ma tista' tinżamm aktar minn 10 snin.

Kumpaniji

Kumpanija hija entità legali fiha nnifisha, iżda twettaq in-negozju tagħha permezz ta' rappreżentanti.

L-avukati jridu jidentifikaw u jivverifikaw l-eżistenza tal-kumpanija.

L-identità ta' kumpanija tinkludi l-kostituzzjoni, in-negozju u l-istruttura tas-sjeda legali tagħha.

Jenħtieġ li l-avukati jivverifikaw:

- isimha
- il-kumpanija tagħha in-numru tar-reġistrazzjoni jew numru ieħor
- l-indirizz tal-uffiċċju rreġistrat tagħha u, jekk ikun differenti, tal-post ta' kummerċ prinċipali

Jekk ikunu elenkati, jenħtieġ li l-avukati jivverifikaw ukoll:

- il-liġi li għaliha tkun soġġetta u l-kostituzzjoni tagħha
- l-ismijiet sħaħ tal-bord tad-diretturi (jew tal-korp manigerjali ekwivalenti) u tal-persuni superjuri li jkunu responsabbli għall-operazzjonijiet tagħha

Kumpanija elenkata x'aktarx li tkun ta' riskju aktar baxx. Jekk jirriżulta hekk mill-valutazzjoni, ikun biżżejjed li tinkiseb konferma tal-elenkar tal-kumpanija fis-suq regolat, b'hal:

- kopja tal-paġna datata tas-sit web tal-borża rilevanti li turi l-elenkar
- fotokopja tal-elenkar f'gazzetta ta' kuljum ta' reputazzjoni tajba
- informazzjoni minn fornitur ta' servizz ta' verifika elettronika ta' reputazzjoni tajbajew reġistru online

Għal sussidjarja ta' kumpanija elenkata, l-avukati se jkollhom b'zonn evidenzatar-relazzjoni tal-kumpanija prinċipali/sussidjarja b'hal:

- l-aktar redditu annwali reċenti ppreżentat mis-sussidjarja
- nota fl-aktar kontijiet reċenti awditjati tal-kumpanija prinċipali jew tas-sussidjarja
- informazzjoni minn fornitur ta' servizz ta' verifika elettronika jew minn reġistru online ta' reputazzjoni tajba
- informazzjoni mir-rapporti ppubblikati tal-kumpanija prinċipali, inkluż mis-sit web tagħha

Meta jkunu diġà qed jaġixxu għall-kumpanija prinċipali, l-avukati jistgħu jirreferu għall-fajl tas-CDD għall-klijent eżistenti għall-verifika tad-dettalji għas-sussidjarja, dment li l-klijent eżistenti jkun ġie identifikat skont l-istandards tad-direttiva.

Jekk il-kumpanija ma tkunx elenkata f'suq regolat, tista' tkun meħtieġa verifika ulterjuri, kif ġej:

- tfittxija tar-reġistru tal-kumpanija rilevanti
- kopja taċ-ċertifikat ta' inkorporazzjoni tal-kumpanija
- kontijiet awditjati ppreżentati
- informazzjoni minn fornitur ta' servizz ta' verifika elettronika ta' reputazzjoni tajba

Meta kumpanija tkun isem magħruf sew, l-avukati jistgħu jikkunsidraw li l-livell ta' riskji tal-ML/TF jkun baxx u japplikaw miżuri tas-CDD b'mod li jkun proporzjonat għal dak ir-riskju.

Jekk il-kumpanija tkun irreġistrata barra mill-UE, jenħtieġ li jintalab l-istess tip ta' dokumentazzjoni u verifika. Ovjament, ir-riskji jistgħu jkunu ogħla, u l-avukat jista' jikkunsidra li d-dokumenti jiġu ċċertifikati minn persuna fis-settur regolat jew minn professjonista ieħor li l-identità tiegħu tista' tiġi vverifikata b'referenza għal direttorju professjonali.

Trusts

L-Artikolu 31 tad-direttiva jiddikjara li d-dispożizzjonijiet dwar it-trusts japplikaw mhux biss għat-trusts iżda wkoll għal "ċerti tipi ta' Treuhand jew fideicomiso, fejn tali arrangamenti jkollhom

struttura jew funzjonijiet simili għat-trusts. L-Istati Membri għandhom jidentifikaw il-karatteristiċi li jiddeterminaw fejn l-arranġamenti legali jkollhom struttura jew funzjonijiet simili għat-trusts fir-rigward ta' tali arranġamenti legali rregolati taħt il-liġi tagħhom." Għalhekk, l-avukati se jkollhom jivverifikaw jekk ikunx hemm tali trusts jew arranġamenti simili għat-trusts rikonoxxuti fl-Istati Membri tagħhom.

L-Artikolu 3(6) - ara taħt "Sjieda benefiċjarja" hawn taħt - jiddefinixxi lista tas-sidien benefiċjarji fil-każ ta' trusts. Skont il-kunċett ta' trust tal-liġi komuni, huwa ma għandu l-ebda personalità ġuridika u għalhekk fih innifsu ma jistax ikun klijent. Il-klijent jista' jkun waħda mill-partijiet identifikati skont l-Artikolu 3(6):

- bħas- settlor
- bħall- fiduċjarju/i
- bħall- protettur(i) jew
- wieħed mill-benefiċjarji jew aktar

Id-determinazzjoni ta' liema wieħed minn dawn il-gruppi jista' jkun il-klijent(i), tiddeċiedi għal min l-avukat ikollu obbligi ta' diligenza professjonali u min jirċievi l-benefiċċju tal-pariri.

SJIEDA BENEFIĊJARJA

L-Artikolu 3(6) jiddefinixxi x'inhu mifhum minn sid benefiċjarju, li huwa vitali għal dak kollu li ġej:

Artikolu 3

(6) "sid benefiċjarju" tfisser kwalunkwe persuna jew persuni fiżiċi li huma s-sid jew li għandhom l-kontroll finali tal-klijent jew il-persuna jew persuni fiżiċi li f'isimhom tkun qed titwettaq tranżazzjoni jew attività u tinkludi:

(a) fil-każ ta' entitajiet korporattivi:

(i) il-persuna fiżika/persuni fiżiċi li hija s-sid jew li għandha l-kontroll finali ta' entità ġuridika permezz ta' sjieda diretta jew indiretta ta' perċentwal suffiċjenti tal-ishma jew tad-drittijiet tal-vot jew interess ta' sjieda f'dik l-entità, inkluż permezz ta' parteċipazzjonijiet azzjonarji bearer, jew permezz ta' kontroll b'mezzi oħra, minbarra kumpanija elenkata f'suq regolat li tkun soġġetta għal rekwiżiti ta' żvelar konsistenti mad-dritt tal-Unjoni jew soġġetta għal standards internazzjonali ekwivalenti li jiżguraw it-trasparenza adegwata tal-informazzjoni tas-sjieda.

Il-pussess ta' ishma ta' 25 % u sehem wieħed jew interess ta' sjieda ta' aktar minn 25 % fil-klijent miżmum minn persuna fiżika, għandu jkun indikazzjoni ta' sjieda diretta. Il-parteċipazzjoni azzjonarja ta' 25 % u sehem wieħed jew interess ta' sjieda ta' aktar minn 25 % fil-klijent miżmum minn entità korporattiva, li tkun taħt il-kontroll ta' persuna fiżika jew persuni fiżiċi, jew minn entitajiet korporattivi multipli, li jkunu taħt il-kontroll tal-istess persuna fiżika jew persuni fiżiċi, għandha tkun indikazzjoni ta' sjieda indiretta. Dan japplika mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-Istati Membri li

jiddeċiedu li perċentwal aktar baxx jista' jkun indikazzjoni ta' sjieda jew kontroll. Jista' jiġi determinat kontroll permezz ta' mezzi oħra, fost oħrajn, f'konformità mal-kriterji fl-Artikolu 22(1) sa (5) tad-Direttiva 2013/34/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill;

(ii) jekk, wara li tkun eżawriet il-mezzi kollha possibbli u sakemm ma jkunx hemm raġunijiet għal suspett, l-ebda persuna taħt il-punt (i) ma tkun identifikata, jew jekk ikun hemm xi dubju li l-persuna jew persuni identifikati jkunu s-sid jew sidien benefiċjarji, il-persuna jew persuni fiżiċi li jkollhom l-inkarigu ta' uffiċjal jew uffiċjali ta' manigment superjuri; l-entitajiet marbutin b'obbligu għandhom iżommu rekords tal-azzjonijiet meħudin għall-finijiet tal-identifikazzjoni tas-sidien benefiċjarji taħt il-punt (i) u dan il-punt;

(b) fil-każ ta' trusts, il-persuni kollha li ġejjin:

(i) is-settlor(s);

(ii) il-fiduċjarju/i;

(iii) il-protettur(i), jekk ikun hemm;

(iv) il-benefiċjarji jew meta l-individwi li jibbenefikaw mill-arranġament ġuridiku jew l-entità ġuridika jkunu għad iridu jiġu ddeterminati, il-klassi ta' persuni li fl-interess ewlieni tagħhom jiġu stabbiliti jew operati l-arranġament jew l-entità ġuridika;

(v) kwalunkwe persuna fiżika oħra li teżerċita kontroll finali fuq it-trust permezz ta' sjieda diretta jew indiretta jew b'mezzi oħrajn;

(c) fil-każ ta' entitajiet ġuridiċi bħal fondazzjonijiet, u arranġamenti legali simili għal trusts, il-persuna fiżika jew persuni fiżiċi li jkollhom pożizzjonijiet ekwivalenti jew simili għal dawk imsemmija fil-punt (b);

L-Artikoli 30 u 31 tad-direttiva jitrattaw is-sjieda benefiċjarja ta' diversi entitajiet li jistgħu jkunu klijenti ta' ditta legali, fuq il-bażi li huwa importanti li l-avukati jifhmu min huma l-persuni reali wara tranżazzjoni partikolari, tkun xi tkun l-entità li tista' tippreżenta lilha nnifisha bħala klijent.

Skont l-Artikolu 30, l-Istati Membri issa huma meħtieġa li jkollhom registri tas-sjieda benefiċjarja, li għalihom l-avukati (fost oħrajn) se jkollhom aċċess. Ovvjament, dawn se jkollhom biss dettalji ta' entitajiet inkorporati fl-UE, u mhux barra minnha. Għalkemm registru huwa obbligatorju, aspetti oħra huma volontarji, pereżempju jekk tariffa tiġix imposta għal informazzjoni mir-registru, jew jekk id-divulgazzjoni ta' ċerta informazzjoni tkunx soġġetta għal riskji serji għas-sid benefiċjarju.

L-Artikolu 30(8) jenfasizza wkoll li approċċ ibbażat fuq ir-riskju jfisser li jenħtieġ li avukat ma jiddependix esklussivament fuq informazzjoni mir-registru.

B'mod ġenerali, kemm jekk l-entità tkun inkorporata fl-UE kif ukoll jekk tkun inkorporata barra minnha, it-tip ta' informazzjoni li avukat se jkollu bżonn mingħand klijent ta' entità huwa dan li ġej:

- l-isem tal-entità, fejn tkun irregistrata, in-numru rreġistrat tagħha, l-uffiċċju rreġistrat tagħha u l-post prinċipali ta' negozju tagħha
- l-ismijiet tal-bord tad-diretturi jew tal-membri ta' korp maniġerjali ekwivalenti

- il-persuni superjuri responsabbli għall-operazzjonijiet
- il-liġi li għaliha hija soġġetta l-entità
- is-sidien legali
- is-sidien benefiċjarji, inkluż permezz ta' ishma, drittijiet tal-vot, interess proprjetarju, parteċipazzjonijiet azzjonarji portaturi, jew kontroll permezz ta' mezzi oħra
- id-dokumenti li jirregolaw

Ovvjament, jekk xi waħda mid-*data* ta' hawn fuq tinbidel matul ir-relazzjoni ta' negozju, jenħtieġ li l-klijent jiġi mgħarraf li l-bidliet iridu jiġu nnotifikati lill-avukat, peress li jista' jkollhom impatt fuq il-valutazzjoni tar-riskju.

L-Artikolu 31 jittratta trusts u tipi oħra ta' arrangamenti legali, bħal *fiducie*, ċerti tipi ta' Treuhand jew *fideicomiso*, meta tali arrangamenti jkollhom struttura jew funzjonijiet simili għat-trusts.

It-tieni paragrafu tal-Artikolu 31 (1) jinkludi dan l-obbligu rigward it-trusts fl-UE:

Artikolu 31 (1)

Kull Stat Membru għandu jeżiġi li l-fiduċjarji ta' kwalunkwe trust speċifika amministrata f'dak l-Istat Membru jiksbu u jżommu informazzjoni adegwata, akkurata u attwali dwar is-sjeda benefiċjarja tat-trust. Din l-informazzjoni għandha tinkludi l-identità ta':

- (a) *is-settlor(s);*
- (b) *il-fiduċjarju/i;*
- (c) *il-protettur(i) (jekk ikun hemm);*
- (d) *il-benefiċjarji jew il-klassi ta' benefiċjarji;*
- (e) *kwalunkwe persuna fiżika oħra li teżerċita kontroll effettiv tat-trust.*

Din l-informazzjoni għandha tiġi inkluża wkoll fir-reġistru tas-sidien benefiċjarji tal-Istat Membru li fih jirrisjedi jew ikun stabbilit il-fiduċjarju (jew ekwivalenti għal fiduċjarju). Iżda jekk il-fiduċjarju (jew l-ekwivalenti) jkun ibbażat barra mill-UE, allura l-informazzjoni trid tkun inkluża fir-reġistru tas-sidien benefiċjarji tal-Istat Membru meta l-fiduċjarju (jew l-ekwivalenti) jidhol f'relazzjoni ta' negozju jew jakkwista proprjetà immobbli f'isem it-trust.

L-istess kundizzjonijiet kollha japplikaw fir-rigward tal-aċċess għall-informazzjoni kif diġà msemmi hawn fuq fir-rigward tar-reġistru tas-sidien benefiċjarji, inkluż li approċċ ibbażat fuq ir-riskju jfisser li avukat jenħtieġ li ma jibbażax esklussivament fuq informazzjoni mir-reġistru.

L-ammont ta' informazzjoni li l-avukat jenħtieġ li jikseb mill-klijent jiddependi fuq liema rwol ikun qed jaqdi l-avukat. Jekk l-avukat ikun qed jistabbilixxi jew jamministra t-trust, il-kumpanija jew entità ġuridika oħra, jew ikun qed jaġixxi bħala fiduċjarju jew direttur tat-trust, tal-kumpanija jew ta' entità ġuridika oħra, l-avukat ikun meħtieġ jifhem l-iskop ġenerali wara l-istruttura u s-sors tal-fondi fl-

istruttura, minbarra li jrid ikun jista' jidentifika s-sidien benefiċjarji u l-persuni ta' kontroll.

Avukat li jkun qed jipprova servizzi oħra (eż. li jaġixxi bħala uffiċċju rreġistrat) lil trust, kumpanija jew entità ġuridika oħra, jkun meħtieġ jikseb informazzjoni suffiċjenti biex ikun jista' jidentifika s-sidien benefiċjarji u l-persuni ta' kontroll.

Avukat li ma jkunx qed jaġixxi bħala fiduċjarju jista', f'ċirkostanzi xierqa, jibbaża fuq sinopsi mhejjija minn professjonista legali ieħor jew minn kontabilista jew minn fornitur ta' servizzi ta' trusts jew ta' kumpaniji, jew minn estratti rilevanti mill-att kostitutiv tat-trust innifsu sabiex l-avukat ikun jista' jidentifika s-settlor, il-fiduċjarji, il-protettur (jekk ikun hemm), il-benefiċjarji jew il-persuni fiżiċi li jeżerċitaw kontroll effettiv.

Ovvjament, jeħtieġ li tingħata attenzjoni matul il-proċess tas-CDD ta' sid benefiċjarju. Il-klijent jista', pereżempju, ikun aġent, permezz ta' prokura jew fil-kapaċità ta' amministratur ta' falliment. Jenħtieġ li l-avukati jkunu konxji mill-possibbiltà li jkunu qed jintużaw relazzjonijiet ta' aġenzija maħsuba biex jiffaċilitaw frodi.

Huwa rrakkomandat approċċ proporzjonat. Pereżempju, fil-każ ta' kumpanija kumplessa, ikun sproporzjonat li jitwettqu tfittxijiet indipendenti f'bosta saffi ta' katina korporattiva ta' diversi entitajiet, biex jiġi vverifikat jekk, billi jiġu akkumulati interessi żgħar ħafna f'entitajiet differenti, fl-aħħar, persuna tikseb aktar minn imġax ta' 25 fil-mija fl-entità korporattiva tal-klijent. Minflok, l-avukati jridu jkunu ssodisfati li jkollhom fehim ġenerali tas-sjeda u tal-istruttura ta' kontroll tal-kumpanija klijent.

Kemm l-Artikolu 30 kif ukoll l-Artikolu 31 għandhom dispożizzjonijiet li jeħtieġu rapportar ta' diskrepanza, li jfisser li l-entitajiet marbutin b'obbligu jridu jirrapportaw kwalunkwe diskrepanza li jsibu bejn l-informazzjoni dwar is-sjeda benefiċjarja li tkun disponibbli fir-reġistri ċentrali u l-informazzjoni dwar is-sjeda benefiċjarja li tkun disponibbli għalihom bħala entitajiet marbutin b'obbligu. Dan japplika għal informazzjoni dwar il-kumpanija u reġistri oħra tas-sjeda benefiċjarja.

Ma hemm l-ebda dmir attiv li jinstabu dawn id-diskrepanzi, u d-dmir lanqas ma japplika meta l-informazzjoni tkun soġġetta għall-kunfidenzjalità bejn l-avukat u l-klijent, jew meta d-diskrepanza ma tkunx materjali (bħal inizzjali għat-tieni isem minflok l-isem sħiħ). Id-diskrepanza tista' tiġi rrapportata lill-klijent l-ewwel, sabiex il-klijent ikun jista' jemenda d-diskrepanza malajr. Jekk tittieħed deċiżjoni biex ma tiġix irrapportata diskrepanza, pereżempju minħabba li ma tkunx materjali, huwa rrakkomandat madankollu li jiġi rreġistrat liema azzjoni tkun ittieħdet.

PAJJIŻ TERZ B'RISKJU GHOLI

L-Artikolu 18a tad-direttiva għandu struzzjonijiet dettaljati dwar kif għandhom jiġu ttrattati l-klijenti minn pajjiżi terzi b'riskju għoli. Il-Kummissjoni għandha l-mandat li tidentifika dawk il-pajjiżi li għandhom defiċjenzi strateġiċi fir-reġim tagħhom dwar l-AML u s-CTF, bil-għan li tiproteġi l-integrità tas-sistema finanzjarja tal-UE. [L-aktar lista reċenti](#) ngabret fis-7 ta' Mejju 2020. L-Anness 1 jelenka l-pajjiżi f'dik il-lista.

Il-fatturi tar-riskju tal-pajjiż huma ovvjament fattur prominenti fil-valutazzjoni ġenerali tar-riskju. Min-naħa l-oħra, meta l-klijenti jew is-sidien benefiċjarji tal-klijenti jkunu bbażati jew joperaw negozji

f'guriżdizzjonijiet b'riskju baxx, dan jenħtieg li jiġi rifless ukoll f'valutazzjoni tar-riskju.

Jenħtieg li l-avukati josservaw li jista' jkun hemm guriżdizzjonijiet oħra li jipprezentaw riskju għoli ta' ħasil tal-flus li ma jkunux fil-lista tal-Kummissjoni Ewropea ta' "pajjiżi terzi b'riskju għoli". Pereżempju, il-klassifikazzjonijiet tal-korruzzjoni pprovduti minn Transparency International (NGO globali li tiġġieled il-korruzzjoni), u r-rapporti miġbura kull sena mill-Bank Dinji jistgħu jkunu riżorsi utli ulterjuri.

Barra minn hekk, għalkemm din it-taqsimha tittratta pajjiżi fuq il-lista ta' riskju għoli, jista' jkun hemm ukoll pajjiżi, individwi jew gruppi li jkunu soġġetti għal "sanzjonijiet, embargos jew miżuri simili" kif imsemmi fi (3) tal-Anness III, li għalihom tkun meħtieġa wkoll l-EDD. L-UE u n-Nazzjonijiet Uniti jżommu tali listi, kif jistgħu jagħmlu wkoll l-Istati Membri individwali.

Il-fatturi addizzjonali enumerati fl-Artikolu 18a għall-EDD fuq pajjiżi terzi b'riskju għoli jiffokaw prinċipalment fuq informazzjoni addizzjonali meħtieġa mill-klijent, u monitoraġġ addizzjonali tar-relazzjoni.

PERSUNI ESPOSTI POLITIKAMENT (Politically Exposed Persons, PEPS)

Id-definizzjoni ta' PEP tingħata fl-Artikolu 3(9) tad-direttiva:

Artikolu 3

(9) "persuna esposta politikament" tfisser persuna fiżika li hi jew li kienet fdata b'funzjonijiet pubbliċi prominenti u jinkludu dawn li ġejjin:

- (a) kapijiet ta' Stat, kapijiet ta' gvern, Ministri u viċi Ministri jew segretarji parlamentari;
- (b) membri parlamentari jew ta' korpi leġislattivi simili;
- (c) membri ta' korpi governattivi ta' partiti politiċi;
- (d) membri tal-qrati supremi, tal-qrati kostituzzjonali jew ta' korpi ġudizzjarji oħra ta' livell għoli li d-deċiżjonijiet tagħhom ġeneralment ma jkunux soġġetti għal appell ulterjuri, ħlief f'ċirkostanzi eċċezzjonali;
- (e) membri tal-qrati tal-awdituri u tal-bordijiet tal-banek ċentrali;
- (f) ambaxxaturi, chargés d'affaires u uffiċjali ta' grad għoli fil-forzi armati;
- (g) membri tal-korpi amministrattivi, maniġerjali jew superviżorji tal-imprezi li huma proprjetà tal-Istat;
- (h) diretturi, viċi diretturi u membri tal-bord jew funzjoni ekwivalenti ta' organizzazzjoni internazzjonali.

L-ebda funzjoni pubblika msemmija fil-punti minn (a) sa (h) ma għandha tinftiehem li tkorpi uffiċjali ta' gradi medji jew ta' gradi inqas

Hemm enfasi fuq il-PEPs minħabba li l-Istati Membri tal-OECD huma kkonċernati li l-PEPs użaw

il-pożizzjoni politika tagħhom biex jarrikkixxu lilhom infushom b'mod korrott. Ikun hemm ukoll relazzjoni ta' PEP meta PEP tkun sid benefiċjarju ta' klijent u meta klijent jew is-sid benefiċjarju tiegħu jkun membru tal-familja jew assoċjat mill-qrib magħruf ta' PEP. Il-membri tal-familja u l-kumpaniji assoċjati mill-qrib huma definiti wkoll fid-direttiva, kif ġej:

Artikolu 3

(10) *“membri tal-familja” tinkludi dawn li ġejjin:*

(a) *il-konjuġi, jew persuna meqjusa ekwivalenti għal konjuġi, ta' persuna esposta politikament;*

(b) *it-tfal u l-konjuġi tagħhom, jew persuni meqjusin ekwivalenti għal konjuġi, ta' persuna esposta politikament;*

(c) *il-ġenituri ta' persuna esposta politikament;*

(11) *“persuni magħrufa bħala assoċjati mill-qrib” tfisser:*

(a) *persuni fiżiċi li jkunu magħrufa li jkollhom sjieda benefiċjarja kongunta ta' entitajiet ġuridiċi jew arrangamenti legali, jew kwalunkwe relazzjoni oħra ta' negozju mill-qrib, ma' persuna esposta politikament;*

(b) *persuni fiżiċi li jkollhom sjieda benefiċjarja unika ta' entità legali jew arrangament legali li tkun magħrufa li twaqqfet għall-benefiċċju de facto ta' persuna esposta politikament.*

L-Artikolu 20 tad-direttiva jstabbilixxi l-miżuri speċjali tal-EDD li avukat jenħtieġ li jieħu fir-rigward ta' PEP:

- (1) ikollu stabbiliti sistemi adatti ta' ġestjoni tar-riskju, inklużi proċeduri bbażati fuq ir-riskju, sabiex jiddetermina jekk il-klijent jew is-sid benefiċjarju tal-klijent ikunx PEP

L-avukati ma għandhomx għalfejn iwettqu investigazzjonijiet estensivi biex jistabbilixxu jekk persuna tkunx PEP. Huwa biżżejjed li tiġi kkunsidrata l-informazzjoni li tkun fil-pussess tal-avukat jew li tkun magħrufa pubblikament. Ħafna ditti legali jużaw servizzi tal-abbonati li jistgħu jwettqu kontrolli tal-bażijiet tad-*data* tal-PEPs. Liema azzjoni għandha tittiehed tiddependi fuq il-valutazzjoni ġenerali tar-riskju tal-prattika tal-avukat.

Peress li l-eżistenza globali tal-PEPs hija mifruxa u tinbidel b'mod kostanti, hemm xi indikaturi bażiċi li jistgħu jipprovdu evidenza, kif ġej:

- l-avukat li jirċievi fondi minn kont tal-gvern
- korrispondenza fuq letterhead uffiċjali mill-klijent jew minn persuna relatata
- rapporti tal-añbarijiet u tfittxijiet fuq l-internet

Addizzjonalment, l-avukati ma għandhomx bżonn jinvestigaw b'mod attiv jekk is-sidien benefiċjarji ta' klijent jkunx PEPs. Madankollu, meta sid benefiċjarju jkun magħruf li jkun PEP, jenħtieġ li l-avukati jikkunsidraw x'miżuri addizzjonali, jekk ikun hemm, ikunu jridu jittieħdu fuq approċċ ibbażat

fuq ir-riskju meta jikkorrispondu mal-klijent.

- (2) jikseb l-approvazzjoni tal-manigment superjuri għall-istabbiliment jew għat-tkomplija tar-relazzjonijiet ta' negozju ma' persuni esposti politikament

“Manigment superjuri” huwa definit fl-Artikolu 3 (12) bħala “uffiċjal jew impjegat b'għarfien suffiċjenti dwar l-esponiment għar-riskju tal-ħasil tal-flus u l-iffinanzjar tat-terroriżmu tal-istituzzjoni u anzjanità suffiċjenti li jista' jieħu deċiżjonijiet li jaffettwaw l-esponiment għar-riskju”. Ma għandux bżonn, fil-każijiet kollha, li jkun membru tal-ekwivalenti tal-bord tad-diretturi f'ditta legali, u għalhekk jista' jkun:

- il-kap ta' grupp ta' Prattika
- sieħeb ieħor mhux involut fil-fajl partikolari
- is-sieħeb li jissorvelja l-fajl partikolari
- il-persuna responsabbli għall-konformità mal-AML/CTF fid-ditta
- is-sieħeb manigerjali.

- (3) jieħu miżuri adegwati sabiex jistabbilixxi s-sors tal-ġid u s-sors tal-fondi li jkunu involuti fir-relazzjonijiet tan-negozju jew fit-tranzazzjonijiet ma' PEPs

“Sors tal-fondi” huwa differenti minn “sors tal-beni”. “Sors tal-fondi” huwa relatat mal-post minn fejn jintbagħtu l-fondi tal-klijent, u kif u minn fejn il-klijent kiseb il-flus sabiex ikun jista' jibgħathom. “Sors tal-beni” huwa relatat ma' kif inħoloq il-korp kollu tal-beni jew tal-assi globali tal-klijent - pereżempju, permezz ta' wirt, bejgħ ta' proprjetà, jew profitt mill-investment. Il-valutazzjoni tas-“sors tal-beni” hija fundamentali għal valutazzjoni tal-AML/CTF.

Jekk il-persuna tkun PEP magħrufa, l-interessi finanzjarji tagħha jistgħu digà jkunu disponibbli f'regjistru pubbliku. B'mod ieħor, il-mistoqsijiet li jsiru lill-klijent ikunu biżżejjed, bil-passi kollha rreġistrati bħas-soltu. It-tip ta' dokumentazzjoni aċċettata biex jiġi vverifikat is-sors tal-fondi jew tal-beni jenħtieġ li jiddependi fuq il-livell ta' riskju ta' ML/TF ipprezentat mill-klijent. Aktar ma jkun għoli r-riskju, aktar id-dokumenti li jkun kiseb l-avukat jenħtieġ li jkunu komprensivi u affidabbli. It-tipi ta' dokumenti li jenħtieġ li jitqiesu jinkludu: rendikonti bankarji, testmenti, payslips sħaħ, kontijiet finanzjarji awditjati li juru fondi żborżati lill-klijent, ftehimiet ta' bejgħ/xiri, riċevuti ta' tranzazzjonijiet oħra, provi tal-introjtu mill-kapital tal-ishma, attivitajiet ta' negozju, legat jew rigal.

Il-verifika tas-sors tal-beni fi klijent b'riskju baxx jew medju tista' tfisser biss mistoqsijiet u reġistrazzjoni tat-twegibiet. Meta mbagħad jiżdied ir-riskju, l-istess għandu jagħmel il-livell ta' mistoqsijiet u dokumentazzjoni mfittxija.

Għalkemm dan il-parir huwa inkluż hawnhekk taħt intestatura relatata mal-PEPs, jenħtieġ li l-avukati jikkunsidraw ukoll li jseguw bħala parti mill-monitoraġġ kontinwu ta' kwalunkwe relazzjoni ta' negozju, kemm jekk ta' riskju għoli kif ukoll jekk le. Kif imsemmi qabel, il-verifika tas-sors tal-fondi hija għodda Prattika utli għall-protezzjoni ġenerali tal-Prattika ta' ditta legali.

(4) iwettaq monitoraġġ imtejjeb ta' dawk ir-relazzjonijiet ta' negozju fuq bażi kontinwa.

It-tip ta' monitoraġġ imtejjeb ikun, pereżempju, l-iżgurar li l-fondi m'hallsa mill-klijent jiġu mill-kont innominat u jkunu ta' ammont proporzjonat mal-ġid magħruf tal-klijent. Jekk le, jeħtieġ li jsiru aktar mistoqsijiet.

KLIENTI MHUX WIĊĊ IMB'WIĊĊ

Jekk klijent ikun persuna fiżika u ma jkunx fiżikament preżenti għal finijiet ta' identifikazzjoni, dan huwa fattur li għandu jitqies meta jiġi vvalutat il-livell ta' riskju ta' ML jew TF, u l-firxa konsegwenti ta' kwalunkwe miżura tal-EDD.

Ovvjament, klijent li ma jkunx persuna fiżika qatt ma jista' jkun fiżikament preżenti għall-identifikazzjoni u jkun irrappreżentat minn aġent. Għalkemm in-nuqqas ta' laqgħat wiċċ imb wiċċ ma' aġenti ta' tali klijenti huwa fattur ta' riskju, dan ma jimplikax awtomatikament li trid issir EDD. Ir-riskju ġenerali jrid jiġi vvalutat.

INDIKATURI TA' TWISSIJA

Minbarra l-kategoriji rikonoxxuti hawn fuq, hemm diversi ċirkostanzi li jenħtieġ li jpoġġu lil avukat fuq twissija, normalment imsejġha indikaturi ta' twissija.

Għal darb'oħra, dawn huma maqsuma fit-tliet kategoriji ta' riskju diġà msemmija: klijent, tranżazzjoni, ġeografija. L-eżempji li ġejjin intgħażlu minn "[A lawyer's guide to detecting and preventing money laundering](#)", ippubblikata mis-CCBE, mill-Assoċjazzjoni Internazzjonali tal-Avukatura (IBA) u mill-Assoċjazzjoni Amerikana tal-Avukatura (ABA) fl-2014, li ta' min tinqara kollha kemm hi għal-listi tagħha ta' indikaturi ta' twissija. Eżempji ġeografiċi jistgħu jinstabu fit-taqsimha preċedenti taħt pajjiżi terzi b'riskju għoli.

Klijent

- l-użu ta' intermedjarji mingħajr raġuni legittima
- l-evitar ta' kuntatt personali mingħajr raġuni legittima
- in-nuqqas ta' rieda li jiġu żvelati informazzjoni, *data* u dokumenti li huma meħtieġa biex jippermettu l-eżekuzzjoni tat-tranżazzjoni
- l-użu ta' dokumentazzjoni falza
- il-klijent ikun entità ta' negozju li ma tinstabx fuq l-Internet
- il-klijent ikun familjari b'mod mhux tas-soltu mal-istandards ordinarji previsti mil-liġi fl-identifikazzjoni sodisfaċenti tal-klijenti, entrati ta' *data* u STRs, jew jagħmel mistoqsijiet

ripetuti dwar proċeduri relatati

- il-partijiet ikunu konnessi mingħajr raġuni ta' negozju apparenti jew ta' età mhux tas-soltu għall-partijiet ta' eżekuzzjoni jew ma jkunux l-istess persuni li effettivament imexxu l-operazzjoni

Tranzazzjoni

- l-ebda spjegazzjoni tajba għall-użu tal-flus kontanti
- is-sors tal-fondi ma jkunx tas-soltu, eż. bosta kontijiet bankarji, kontijiet bankarji barranin, trasferiment minn pajjiż b'riskju ogħla
- l-ebda spjegazzjoni tajba għal perjodu ta' hlas lura li jkun iqsar min-normal, jew għal self li jithallas lura ripetutament b'mod sinifikanti qabel id-data ta' maturità miftiehma inizjalment
- l-ebda spjegazzjoni tajba għal prezz eċċessivament għoli jew baxx marbut mal-assi li jkunu qed jiġu ttrasferiti
- l-ebda spjegazzjoni tajba għal tranzazzjoni finanzjarja kbira, speċjalment jekk tintalab minn kumpanija maħluqa reċentement, fejn din ma tkunx iġġustifikata mill-iskop korporattiv, jew mill-attività tal-klijent
- is-sors tal-fondi ma jkunx tas-soltu minħabba finanzjament minn partijiet terzi jew għat-tranzazzjoni jew għat-tariffi/taxxi mingħajr l-ebda konnessjoni apparenti

Ġeografija

- pajjiżi/żoni identifikati minn sorsi kredibbli bħala li jipprovdu finanzjament jew appoġġ għal attivitajiet terroristiċi jew li fhatru organizzazzjonijiet terroristiċi li joperaw fihom
- pajjiżi identifikati minn sorsi kredibbli bħala li għandhom livelli sinifikanti ta' kriminalità organizzata, korruzzjoni, jew attività kriminali oħra, inklużi pajjiżi tas-sors jew tat-tranzitu għad-drogi illegali, it-traffikar ta' persuni u l-kuntrabandu u l-logħob tal-azzard illegali
- pajjiżi soġġetti għal sanzjonijiet, embargos jew miżuri simili maħruġa minn organizzazzjonijiet internazzjonali bħall-UE jew in-Nazzjonijiet Uniti
- Il-pajjiżi identifikati minn sorsi kredibbli bħala li għandhom governanza, infurzar tal-liġi, u reġimi regolatorji dgħajfa, inklużi pajjiżi identifikati mid-dikjarazzjonijiet tal-FATF bħala li għandhom reġimi tal-AML/CFT dgħajfa, u li fir-rigward tagħhom l-istituzzjonijiet finanzjarji jenħtieġ li jagħtu attenzjoni speċjali lir-relazzjonijiet ta' negozju u t-tranzazzjonijiet

UŻU TAT-TEKNOLOĠIJA

L-avukati jistgħu jużaw soluzzjonijiet teknoloġiċi għall-obbligi tas-CDD tagħhom kif ġej:

- mezzi elettronici biex jivverifikaw l-identità ta' individwu

- reġistru korporattiv u kontrolli tas-sjeda benefiċjarja
- għodod elettronici għall-iskrinjar tal-klijenti ma' listi ta' sorveljanza ta' sanzjonijiet, PEPs u listi avversi tal-media

Dan l-użu ma jehlisx lill-avukati mir-responsabbiltà personali, li tibqa' f'idejn l-avukat il-ħin kollu. Għalhekk, jenħtieġ li l-persunal tal-avukati li jużaw l-għodod ikunu mħarrġa kif xieraq, u jenħtieġ li l-avukati nfushom jiżviluppaw fehim fil-fond ta' kif jaħdmu l-għodod.

L-użu ta' mezzi elettronici biex tiġi vverifikata l-identità jista' jiffranka r-riżorsi ta' ditta, u jista' jkun sikur daqs dokumenti stampati tradizzjonali, jew saħansitra anki aktar. Madankollu, jenħtieġ li l-avukati jkunu konxji ta' diversi riskji:

- iċ-ċibersigurtà u s-sigurtà tad-*data*
- frodi
- il-possibbiltà ta' żball uman permezz ta' żball fl-input
- il-livell tar-riskju ppreżentat mill-klijent jew mit-tranzazzjoni
- il-ħtieġa li l-klijent li qed jippreżenta jintrabat mal-identità elettronika misjuba
- in-natura, l-affidabbiltà u l-varjetà reċenti ta' sorsi użati mill-fornitur elettroniku
- l-affidabbiltà, l-indipendenza u t-trasparenza tal-fornitur, u jekk ikunx iċċertifikat minn awtorità pubblika jew parti minn skema pubblika, jekk ikunx membru ta' korp tal-industrija rikonoxxut u jekk jikkonformax ma' standards internazzjonali rikonoxxuti fil-qasam

Meta jiġu ttrattati r-reġistri korporattivi u l-kontrolli tas-sidien benefiċjarji, il-livell ta' riskju jenħtieġ li jiddetermina jekk għandhiex tintalab evidenza indipendenti, minħabba li tali reġistri normalment jinġabru bl-użu ta' *data* mill-entitajiet infushom. L-informazzjoni rreġistrata tista' wkoll ma tagħtix stampa sħiħa, u għandha tingħata attenzjoni għal kemm id-*data* tkun meħtieġa li tiġi aġġornata spiss.

Fir-rigward tal-iskrinjar tal-klijenti għal sanzjonijiet, PEPs u media avversa, il-livell ta' riskju se jerga' jkun il-fattur determinanti. Għal każijiet jew prattiki b'riskju aktar baxx, jistgħu jkunu aċċettabbli s-soluzzjonijiet bla ħlas jew standard. Għal każijiet ta' riskju ogħla, jenħtieġ li jiġi kkunsidrat kemm għandu jkun wiesa' l-iskrinjar (pereżempju, sidien benefiċjarji, diretturi ta' kumpaniji), il-frekwenza tiegħu u l-affidabbiltà tas-sistemi użati f'termini ta' input, kemm għandha żmien l-informazzjoni u kompletezza tad-*data*. Għodda xierqa ta' skrinjar jenħtieġ li tkun tista' tiskrinja u tidentifika l-ismijiet u settijiet ta' *data* oħrajn b'alterazzjonijiet żgħir bħall-ordni bil-maqlub, test parzjali u abbrevjazzjonijiet, jew dawk f'kitba mhux Latina, bħall-karattri Ċiniżi jew id-*data* tal-kodiċi kummerċjali.

OBBLIGI TA' RAPPORTAR

Introduzzjoni

Ir-rapportar ta' tranżazzjonijiet suspettużi jinsab fil-qalba tar-reġim tal-AML/CTF stabbilit mid-direttiva. L-obbligu prinċipali ġej mill-Artikolu 33:

Artikolu 33

1. *L-Istati Membri għandhom jeżiġu li l-entitajiet marbutin b'obbligu, u fejn applikabbli d-diretturi u l-impjegati tagħhom, jikkooperaw b'mod sħiħ billi fil-pront:*

(a) jinformaw lill-UIF, inkluż permezz tal-preżentazzjoni ta' rapport, fuq inizjattiva tagħhom stess, meta l-entità marbuta b'obbligu tkun taf, tissuspetta jew ikollha raġunijiet validi biex tissuspetta li l-fondi, irrISPETTIVAMENT mill-ammont ikkonċernat, huma r-rikavat ta' attività kriminali jew huma relatati mal-iffinanzjar tat-terroriżmu, u billi jwieġbu minnufih għal talbiet għal aktar informazzjoni mill-UIF f'każijiet bħal dawn; u

(b) jipprovdu lill-UIF, fuq talba mingħandha, direttament, l-informazzjoni neċessarja kollha.

It-transazzjonijiet suspettużi kollha, inklużi tentattivi ta' tranżazzjonijiet, għandhom jiġu rapportati.

Hemm dispożizzjonijiet speċjali dwar l-avukati, li jaqgħu taħt il-punt 3 (b) tal-Artikolu 2(1), kif ġej:

Artikolu 34

1. *B'deroga mill-Artikolu 33(1), l-Istati Membri jistgħu, fil-każ tal-entitajiet marbuta b'obbligu msemmija fil-punt 3(a), (b), u (d) tal-Artikolu 2(1) jinnominaw korp awtoregulatorju adatt tal-professjoni kkonċernata bħala l-awtorità li għandha tircievi l-informazzjoni msemmija fl-Artikolu 33(1).*

Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2, fil-każijiet imsemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu, il-korp awtoregulatorju nominat għandu jgħaddi l-informazzjoni lill-UIF minnufih u eżatt kif inhi.

2. *L-Istati Membri ma għandhomx japplikaw l-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 33(1) għal nutara, professjonisti legali indipendenti oħrajn, awdituri, kontabilisti esterni u konsulenti fiskali, sal-punt strettament biss fejn din l-eżenzjoni tkun marbuta mal-informazzjoni li huma jircievu minn, jew jiksbu dwar, xi wieħed mill-klijenti tagħhom, meta jkunu qegħdin jiddeterminaw il-pożizzjoni legali tal-klijent tagħhom, jew fit-tweqqif tal-kompitu tagħhom li jiddefendu jew jirrapprezentaw lil dak il-klijent fi proċedimenti ġudizzjarji jew fir-rigward tagħhom, inklużi l-għoti ta' pariri dwar il-ftuħ jew l-evitar ta' tali proċedimenti, sew jekk tali informazzjoni tasal jew tinkiseb qabel, matul jew wara dawn il-proċedimenti.*

Fil-qosor, dawn iż-żewġ dispożizzjonijiet jeħtieġu li avukat jinforma lill-unità nazzjonali tal-intelligence finanzjarja (UIF) meta l-avukat "ikun jaf, jissuspetta jew ikollu raġunijiet raġonevoli biex jissuspetta" li l-fondi li jiffurmaw parti mit-tranżazzjoni jkunu r-rikavati minn attività kriminali jew huma relatati mat-TF. L-Istati Membri jistgħu jippermettu lill-avukati jieħdu f'idejhom id-dmir ta' rapportar, u dan seħħ f'ċerti Stati Membri. Hemm ukoll eżenzjoni fuq ir-rapportar għall-avukati

f'ċirkostanzi strettament limitati ħafna - meta jkunu qed jaċċertaw il-pożizzjoni legali tal-klijent tagħhom jew jiddefendu jew jirrappreżentaw lill-klijent fi proċedimenti ġudizzjarji.

L-avukat ma għandux ikompli jaġixxi għall-klijent wara li jagħmel rapport dwar tranżazzjonijiet suspettużi (STR) lill-UIF, għajr f'ċirkostanzi limitati ħafna:

Artikolu 35

1. L-Istati Membri għandhom jesigū li l-entitajiet marbutin b'obbligu ma jwettqux transazzjonijiet li jafu jew jissuspettaw li jkunu relatati ma' rikavat ta' attività kriminali jew mal-iffinanzjar tat-terroriżmu, sakemm ikunu wettqu l-azzjoni meħtieġa f'konformità mal-punt (a) tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 33(1) u jkunu kkonformaw ma' kwalunkwe struzzjoni speċifika ulterjuri mill-UIF jew mill-awtoritajiet kompetenti f'konformità mal-liġi tal-Istat Membru rilevanti.

2. Fejn ikun impossibbli li ma jsirux it-tranżazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1, jew fejn it-tweġiq tagħhom jista' jfixxkel l-isforzi biex jiġu segwiti l-benefiċjarji ta' operazzjoni suspettata, l-entitajiet marbutin b'obbligu kkonċernati għandhom jinformaw lill-UIF immedjatament wara.

Fl-aħħar nett, jenħtieġ li l-avukat ovvjament isir familjari mal-proċeduri nazzjonali biex jintbagħtu l-STRs lill-UIF.

Diskussjoni dwar ir-relazzjoni bejn dawn l-obbligi ta' rapportar, inkluża l-projbizzjoni ta' żbilanċ li hija diskussa separatament hawn taħt, u l-kunfidenzjalità bejn l-avukat u l-klijent hija diskussa fit-taqsimha dwar il-kunfidenzjalità bejn l-avukat u l-klijent hawn taħt.

Żvelar

Hemm aspekk wieħed tal-obbligi ta' rapportar li huwa sinifikanti ħafna għall-avukati, u dan huwa d-dispożizzjoni kontra l-iżvelar fl-Artikolu 39:

Artikolu 39

1. L-entitajiet marbutin b'obbligu u d-diretturi u l-impjegati tagħhom ma għandhomx jiżvelaw lill-klijent ikkonċernat jew lil partijiet terzi oħrajn il-fatt li l-informazzjoni tkun qed tintbagħat, se tintbagħat jew tkun intbagħtet f'konformità mal-Artikoli 33 jew 34 jew li tkun qed titwettag analiżi dwar ħasil tal-flus jew finanzjar tat-terroriżmu jew li din tista' titwettag.

Fi kliem ieħor, avukat huwa pprojbit milli jgħid lill-klijent dwar rapport ta' tranżazzjoni suspettuża (STR) li l-avukat ikun għadda lill-UIF. Hemm sanzjonijiet għal dawk li jiksru dawn ir-rekwiżiti (ara hawn taħt). Madankollu, hemm eċċezzjoni waħda għal din ir-regola ġenerali skont l-Artikolu 39 (6):

Artikolu 39

6. Meta l-entitajiet marbutin b'obbligu msemmija fil-punt (3)(a) u (b) tal-Artikolu 2(1) jippruvaw jiddiswadu klijent milli jieħu sehem f'attività illegali, dak ma għandux jikkostitwixxi żvelar fis-sens tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

Fi kliem ieħor, jekk avukat ikun qed jipprova jiskoraġġixxi lill-klijent milli jwettaq attività ta' ħasil tal-flus, dan ma jikkostitwixxix żvelar lill-klijent (anki jekk il-klijent jista' jaħseb li l-avukat jissuspetta li t-tranżazzjoni tista' tkun imbagħbsa għal ħasil tal-flus). L-avukat xorta jibqa' jidher li jkun taħt id-dmir li jagħmel l-STR, iżda f'dak il-ħin jista' jkompli bl-isforzi biex jiskoraġġixxi lill-klijent.

L-Artikolu 39 (6) ma jimponix obbligu legali fuq avukat biex ifittex li jiskoraġġixxi klijent milli jidhol f'attivitajiet illegali. B'kunsiderazzjoni ta' dan, ir-relazzjoni bejn l-attivitajiet tal-avukati fl-Artikolu 39 (6) minn naħa waħda (dissważjoni tal-klijent), u l-Artikolu 33 (dmir li jsir STR) u l-Artikolu 35 (iżomm lura milli jkompli jaġixxi) min-naħa l-oħra jistgħu jinftehem bl-aħjar mod fis-sekwenza li ġejja. L-Artikolu 33 fih l-obbligu li jsir STR; f'każijiet bħal dawn, l-avukati jridu jzommu lura milli jkomplu jaġixxu sad-deċiżjoni tal-UIF (l-Artikolu 35). Kwalunkwe sforz potenzjali biex il-klijent jiġi skoraġġut milli jidhol f'attivitajiet illegali ma għandux jittqies bħala reat kontra l-Artikolu 39 (6). Madankollu, l-avukati ma jistgħux jiżvelaw l-STR lill-klijenti tagħhom.

Ladarba l-avukati jkunu ppreżentaw STR, huma jenħtieġ li jikkunsidraw serjament li jieqfu jaġixxu għall-klijent immedjatament wara li jagħmlu l-STR, anki jekk id-direttiva ma tippredix tali obbligu. Avukat jista' jiġi akkużat aktar tard li jkun jaf dwar attivitajiet illegali, anki jekk il-UIF ma tagħtix risposta negattiva. Fi kliem ieħor: il-preżentazzjoni ta' STR tista' tintuża kontra l-avukat fi proċedimenti legali ulterjuri.

Jekk avukat jirnexxilu jiskoraġġixxi lill-klijent milli jidhol f'attività illegali, allura ma jkunx hemm aktar obbligu li jippreżenta [STR](#).

“Jaf, jissuspetta jew għandu raġunijiet raġonevoli biex jissuspetta” - u t-tifsira tal-kliem b'mod ġenerali

Dawn huma l-kliem ewlenin mill-Artikolu 33 (1) (a) li l-avukat għandu jqis. Minħabba li hemm reati fir-rigward tan-nuqqas ta' rapportar - ara hawn taħt, taħt “Sanzjonijiet” - it-tifsira ta' dawn il-kliem hija importanti.

“Jaf” tista' titqies li hija pjuttost sempliċi. Normalment, l-għarfien ifisser l-għarfien reali. Wieħed jista' jistaqsi jekk f'każ li l-avukati jagħlqu għajnejhom għall-verità volontarjament dan jistax jammonta għal għarfien. Il-ġurisdizzjonijiet jista' jkollhom l-interpretazzjonijiet tagħhom stess dwar dan il-punt, iżda l-istandard *prima facie* jenħtieġ li jkun li l-għarfien reali biss huwa biżżejjed.

It-test għas-“suspetti” huwa wieħed suġġettiv. Avukat li jaħseb li tranżazzjoni hija suspettuża jenħtieġ li ma jkunx mistenni li jkun jaf in-natura eżatta tar-reat kriminali jew li fondi partikolari kienu definittivament dawk li rriżultaw mir-reat. Jenħtieġ li ma jkun hemm l-ebda rekwiżit li s-suspett ikun ċar jew ibbażat b'mod sod fuq fatti speċifiċi, iżda jenħtieġ li jkun hemm livell ta' sodisfazzjon, li mhux neċessarjament jammonta għat-twemmin, iżda tal-anqas jestendi lil hinn mill-ispekulazzjoni. L-avukat seta' nnota xi ħaġa mhux tas-soltu jew mhux mistennija, u wara li jkun għamel il-mistoqsijiet, il-fatti ma dehrux normali jew ma jagħmlux sens kummerċjali. Ma hemmx bżonn li jkun hemm evidenza li l-ħasil tal-flus qiegħed iseħħ sabiex ikun hemm suspett.

L-indikaturi ta' twissija enfasizzati qabel jipprovdu gwida dwar għadd ta' sinjali standard ta' twissija, li jistgħu jagħtu lok għal tħassib. Jekk l-avukat ikun għadu ma fformax suspett, iżda sempliċiment ikollu raġuni għal tħassib, pereżempju li jirriżulta minn wieħed mill-indikaturi ta' twissija, l-avukat jista' jittlob lill-klijent - jew lil oħrajn - aktar mistoqsijiet. Dan jista' jiddependi fuq dak li l-avukat diġà jaf, u kemm ikun faċli li jsiru mistoqsijiet.

It-test għal “għandu raġunijiet raġonevoli għal suspett” fih l-istess element mentali bħal dak għal suspett, ħlief li hawnhekk hawn test oġġettiv. Kien hemm ċirkostanzi fattwali li minnhom avukat onest u raġonevoli kellu jiehu għarfien preżunt jew kellu jiffirma s-suspett li l-klijent kien involut fil-

ħasil tal-flus?

Dan iqajjem kwistjoni importanti oħra. Il-gwida dwar it-tifsira ta' dan il-kliem tieqaf hawn fil-livell Ewropew, minħabba li l-liġijiet domestiċi jistgħu jiddefinixxu dan il-kliem b'mod partikolari, u forsi kemxejn differenti f'kull Stat Membru.

Dan japplika wkoll għal kliem ieħor li jinstab fl-obbligi ta' rapportar - pereżempju, id-determinazzjoni "tal-pożizzjoni legali" jew "proċedimenti ġudizzjarji" fil-frazi li tinsab fl-Artikolu 34 dwar l-eżenzjoni mir-rapportar tad-determinazzjoni tal-"pożizzjoni legali tal-klijent tagħhom, jew fit-twettiq tal-kompitu tagħhom li jiddefendu jew jirrappreżentaw lil dak il-klijent fi proċedimenti ġudizzjarji".

F'dawn il-każijiet kollha, huwa importanti li l-avukati jkunu jafu l-formulazzjoni eżatta li tintuża kemm fil-verżjoni tad-direttiva fil-lingwa nazzjonali tagħhom, kif ukoll fil-leġiżlazzjoni ta' implimentazzjoni nazzjonali u kif din tiġi interpretata b'mod ordinarju. Il-leġiżlazzjoni nazzjonali ma tistax titbiegħed mill-istandard stabbilit fid-direttiva mifrux mal-UE kollha, u jekk iva tipprevali d-direttiva, iżda madankollu, il-firxa tal-kliem tista' tkun xi ftit differenti bejn l-Istati Membri.

"Attività kriminali"

Skont l-Artikolu 33 (1) (a), l-avukat huwa obbligat li jagħmel STR "meta l-entità marbuta b'obbligu tkun taf, tissuspetta jew ikollha raġunijiet validi biex tissuspetta li l-fondi, irrISPettivament mill-ammont ikkonċernat, ikunu r-rikavat ta' attività kriminali jew ikunu relatati mal-finanzjar tat-terroriżmu".

Il-kliem "attività kriminali" huma definiti fl-Artikolu 3 (4) tad-direttiva:

Artikolu 3

(4) "attività kriminali" tfisser kwalunkwe tip ta' involviment kriminali fit-twettiq tar-reati serji li ġejjin:

(a) reati terroristiċi, reati relatati ma' grupp terroristiku u reati relatati ma' attivitajiet terroristiċi kif stabbilit fit-*Titoli II u III tad-Direttiva (UE) 2017/541*;

(b) kwalunkwe wieħed mir-reati msemmija fl-Artikolu 3(1)(a) tal-Konvenzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti tal-1988 kontra t-Traffikar Illeċitu fi Drogri Narkotiċi u Sustanzi Psikotropiċi;

(c) l-aktivitajiet ta' organizzazzjonijiet kriminali kif definiti fl-Artikolu 1(1) tad-*Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2008/841/ĠAI*;

(d) frodi li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, fejn tkun mill-inqas serja, kif definiti fl-Artikolu 1(1) u l-Artikolu 2(1) tal-Konvenzjoni dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunitajiet Ewropej;

(e) korruzzjoni;

(f) ir-reati kollha, inklużi reati fiskali, relatati ma' taxxi diretti u taxxi indiretti u kif definiti fil-liġi nazzjonali tal-Istati Membri, li huma punibbli b'ċaħda tal-libertà jew ordni ta' detenzjoni għal massimu ta' aktar minn sena jew, fir-rigward ta' Stati Membri li għandhom livell limitu minimu għal reati fis-sistema legali tagħhom, ir-reati kollha punibbli b'ċaħda tal-libertà jew ordni ta' detenzjoni għal minimu ta' aktar minn sitt xhur;

L-aktar taqsima importanti tal-Artikolu 3, peress li se tkun it-test għall-biċċa l-kbira tat-tranzazzjonijiet li dwarhom se jagħtu pariri l-avukati, hija (f) hawn fuq, id-detezzjoni “tar-reati kollha”. Madankollu, hija ma taqbadx kollox. Għalkemm hija tkopri reati tat-taxxa, l-uniċi reati li għalihom tapplika huma dawk li jistgħu jattiraw is-sentenzi msemmija taħt (f), jiġifieri punibbli b’sentenza ta’ aktar minn sena. Meta Stat Membru jkollu livell limitu minimu għar-reati, id-definizzjoni tinbidel biex tiġi sentenza għal minimu ta’ aktar minn sitt xhur.

Is-suspetti fir-rigward ta’ reati li jaqgħu barra minn din id-definizzjoni ma humiex soġġetti għar-rapportar. B’mod ċar, l-avukati se jkollhom isiru familjari mal-lista ta’ reati fil-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom.

PROTEZZJONI TAD-DATA

Ir-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data (GDPR - ir-Regolament (UE) 2016/679) japplika għad-data skont id-direttiva. Spjegazzjoni sħiħa tal-GDPR hija lil hinn mill-mandat ta’ din il-gwida. Madankollu, l-avukati se jkollhom iżommu f’moħħhom id-dispożizzjoni tagħha fir-rigward tad-data kollha li jipproċessaw dwar klijent.

L-Artikolu 41 tad-direttiva jittratta kwistjonijiet ta’ protezzjoni tad-data:

Artikolu 41

2. Id-data personali għandha tiġi proċessata mill-entitajiet marbutin b’obbligu abbażi ta’ din id-Direttiva biss għall-finijiet tal-prevenzjoni tal-ħasil tal-flus u l-finanzjar tat-terroriżmu kif imsemmi fl-Artikolu 1 u ma għandhiex tiġi pproċessata ulterjorment b’mod li ma jkunx kompatibbli ma’ dawk il-finijiet. L-ipproċessar tad-data personali abbażi ta’ din id-Direttiva għal kwalunkwe fini ieħor bħal finijiet kummerċjali, għandu jkun projbit.

3. L-entitajiet marbutin b’obbligu għandhom jipprovdu lill-klijenti l-ġodda bl-informazzjoni meħtieġa skont [il-GDPR] qabel ma jstabbilixxu relazzjoni ta’ negozju jew iwettqu tranzazzjoni okkażjonali. Dik l-informazzjoni għandha, b’mod partikolari, tinkludi avviż ġenerali dwar l-obbligi legali ta’ entitajiet marbutin b’obbligu taħt din id-Direttiva li jipproċessaw data personali għall-finijiet tal-prevenzjoni tal-ħasil tal-flus u l-finanzjar tat-terroriżmu kif imsemmi fl-Artikolu 1 ta’ din id-Direttiva.

4. Fl-applikazzjoni tal-projbizzjoni tal-iżvelar stipulata fl-Artikolu 39(1), l-Istati Membri għandhom jadottaw miżuri leġislattivi li jirrestringu, kompletament jew parzjalment, id-dritt tas-suġġett tad-data għall-aċċess għad-data personali relatata miegħu jew magħha sal-punt li tali restrizzjoni parzjali jew kompleta tikkostitwixxi miżura neċessarja u sproporzjonata f’soċjetà demokratika b’konsiderazzjoni xierqa lejn l-interessi legittimi tal-persuna kkonċernata sabiex:

(a) l-entità marbuta b’obbligu jew l-awtorità nazzjonali kompetenti tkun tista’ tissodisfa l-kompiti tagħha b’mod korrett għall-finijiet ta’ din id-Direttiva; jew

(b) jiġi evitat li l-inkjesti, l-analiżi, l-investigazzjonijiet jew il-proċeduri uffiċjali jew legali jiġu ostakolati għall-finijiet ta’ din id-Direttiva u sabiex ikun żgurat li l-prevenzjoni, l-investigazzjoni u l-individwazzjoni tal-ħasil tal-flus u l-finanzjar tat-terroriżmu ma jiġux ipperikolati.

Għadd ta' konsegwenzi jirriżultaw minn dawn id-dispożizzjonijiet, u mill-applikazzjoni ġenerali tal-GDPR.

L-ewwel nett, avukat ma jistax juża d-*data* miksuba taħt is-CDD, jew kwalunkwe dispożizzjoni oħra tad-direttiva, għal kwalunkwe għan ieħor, bħall-kummerċjalizzazzjoni jew għall-profitt.

It-tieni, il-baži ġuridika għall-immaniġġar tad-*data* mill-avukat ma hijiex il-kunsens tal-klijent, u ma tiddependix mill-kunsens tal-klijent. L-Artikolu 6 tal-GDPR jipprovdi sitt bażijiet legali għall-ipproċessar tad-*data*, li waħda minnhom hija l-kunsens tal-klijent. L-oħrajn jistgħu jinkisbu mit-test tal-Artikolu 6 innifsu, hawn taħt:

L-Artikolu 6, ir-Regolament (UE) 2016/679 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' tali data (GDPR)

Legalità tal-ipproċessar

1. L-ipproċessar għandu jkun legali biss jekk u safejn mill-inqas ikun japplika wieħed mill-punti li ġejjin:

*(a) is-sugġett tad-*data* jkun ta l-kunsens għall-ipproċessar ta' data personali tiegħu għal fini speċifiku wieħed jew aktar;*

*(b) l-ipproċessar ikun meħtieġ għat-tweqqif ta' kuntratt li għalih is-sugġett tad-*data* huwa parti jew sabiex jittieħdu passi fuq talba tas-sugġett tad-*data* qabel ma jidhrol f'kuntratt;*

(c) l-ipproċessar ikun meħtieġ għall-konformità ma' obbligu legali li għalih huwa soġġett il-kontrollur;

*(d) l-ipproċessar ikun meħtieġ sabiex ikunu protetti l-interessi vitali tas-sugġett tad-*data* jew ta' persuna fiżika oħra;*

(e) l-ipproċessar ikun meħtieġ għat-tweqqif ta' komputu li jsir fl-interess pubbliku jew fl-eżerċizzju ta' awtorità uffiċjali mogħtija lill-kontrollur;

*(f) l-ipproċessar ikun meħtieġ għall-finijiet tal-interessi leġittimi segwiti mill-kontrollur jew minn parti terza, għajr meta dawn l-interessi jingħelbu mill-interessi jew id-drittijiet u l-libertajiet fundamentali tas-sugġett tad-*data* li jeħtieġu l-protezzjoni tad-*data* personali, b'mod partikolari meta s-sugġett tad-*data* jkun minorenni.*

Il-punt (f) tal-ewwel subparagrafu m'għandux japplika għall-ipproċessar li jitwettaq minn awtoritajiet pubbliċi fit-tweqqif tal-kompiti tagħhom

Iżda hemm żewġ bażijiet oħra, li t-tnejn li huma japplikaw għall-ipproċessar tad-*data* tal-avukat. Waħda hija meta "l-ipproċessar ikun meħtieġ għall-konformità ma' obbligu legali li għalih huwa soġġett il-kontrollur". Peress li d-direttiva tirrikjedi li ċerta *data* tinkiseb u tinżamm mill-avukat - ara l-Artikolu 40 tat-taqsimha preċedenti - il-baži ġuridika għall-avukat fl-AML/CTF tista' taqa' taħt l-"obbligu legali" msemmi fl-Artikolu 6 (1) (c).

Iżda tista' taqa' wkoll taħt l-Artikolu 6 (1) (e) fejn "l-ipproċessar ikun meħtieġ għat-tweqqif ta' komputu li jsir fl-interess pubbliku jew fl-eżerċizzju ta' awtorità uffiċjali mogħtija lill-kontrollur". Dan huwa minhabba li l-Artikolu 43 jiddikjara speċifikament li "l-ipproċessar tad-*data* personali abbażi ta' din id-Direttiva għall-finijiet tal-prevenzjoni tal-ħasil tal-flus u l-finanzjar tat-terroriżmu kif

imsemmi fl-Artikolu 1 għandu jkun kkunsidrat bħala kwistjoni ta' interess pubbliku skont [il-GDPR]".

It-tielet, hemm eżenzjoni għad-dritt ta' aċċess ta' klijent għad-*data* skont il-GDPR fir-rigward tad-dispożizzjonijiet ta' żvelar. Iż-żvelar għandu relazzjoni ċara mal-protezzjoni tad-*data*, peress li jekk il-klijent ikollu d-dritt li jara li jkun sar rapport ta' żvelar, dan ixejjen l-iskop tal-projbizzjoni fuq l-iżvelar.

L-Artikolu 23 tal-GDPR diġà jipprevedi tali restrizzjoni possibbli, u l-preambolu għall-GDPR isemmi speċifikament tali restrizzjoni, filwaqt li jgħid "Dan huwa rilevanti pereżempju fil-qafas tal-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus".

B'konsegwenza ta' dan, id-direttiva tgħid b'mod ċar li l-Istati Membri jridu jieħdu azzjoni fir-rigward ta' *data* ta' żvelar (għalhekk ir-referenza għall-Artikolu 39), billi tingħadd leġiżlazzjoni li tillimita lill-klijent mid-dritt ta' aċċess għal tali *data*. L-avukati se jkollhom ikunu konxji tal-kontenut u tal-kamp ta' applikazzjoni tal-leġiżlazzjoni partikolari f'dan ir-rigward fl-Istat Membru tagħhom.

KUNFIDENZJALITÀ BEJN L-AVUKAT U L-KLIJENT

Introduzzjoni

Id-dispożizzjonijiet deskritti hawn fuq fl-Artikoli 33, 34, 35 u 39 mhux biss imorru fil-qalba tar-reġim tal-AML/CTF, iżda jittrattaw ukoll wieħed mill-prinċipji ewlenin tar-relazzjoni bejn l-avukat u l-klijent, jiġifieri l-kunfidenzjalità bejn l-avukat u l-klijent (bl-użu ta' dan it-terminu ġenerali biex jiġu koperti l-kunċetti ġenerali tas-segretezza professjonali u l-privileġġ professjonali legali), u r-relazzjoni ta' fiduċja sħiħa li jenħteġ li teżisti bejn avukat u klijent.

It-test essenzjali tal-UE dwar it-tifsira u l-konsegwenza tal-kunfidenzjalità bejn l-avukat u l-klijent ġej mill-każ AM&S (*AM & S Europe Limited vs il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej*, il-Kawża 155/79):

Id-dritt komunitarju, li jirriżulta mhux biss mill-interpenetrazzjoni ekonomika iżda wkoll mill-interpenetrazzjoni legali tal-Istati Membri, irid iqis il-prinċipji u l-kunċetti komuni għal-liġijiet ta' dawk l-Istati dwar l-osservanza tal-kunfidenzjalità, b'mod partikolari, fir-rigward ta' ċerti komunikazzjonijiet bejn l-avukat u l-klijent. Dik il-kunfidenzjalità taqdi r-rekwiżiti, li l-importanza tagħhom hija rikonoxxuta fl-Istati Membri kollha, li kwalunkwe persuna trid tkun tista', mingħajr restrizzjoni, tikkonsulta avukat li l-professjoni tiegħu tinvolvi l-għoti ta' parir legali indipendenti lil dawk kollha li jeħtiġuh."

Il-kawża giet riveduta mill-qorti aktar minn għoxrin sena wara f' *Akzo Nobel Chemicals Ltd u Akros Chemicals Ltd vs il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej*, il-Kawża Magħquda T-125/03 & T-253/03. Il-prinċipju essenzjali tagħha, kif deskritt hawn fuq, ġie kkonfermat fil-kawża li saret aktar tard, fejn il-qorti osservat ukoll li l-prinċipju huwa marbut mill-qrib mal-kunċett tar-rwol tal-avukat bħala kollaborazzjoni fl-amministrazzjoni tal-ġustizzja mill-qrati.

Dan huwa, fil-fatt, prinċipju rikonoxxut internazzjonalment. L-Assoċjazzjoni Internazzjonali tal-Avukatura ppubblikat *International Principles on Conduct for the Legal Profession* u l-Prinċipju 4 jiddikjara:

Avukat għandu f'kull ħin iżomm u jingħata protezzjoni tal-kunfidenzjalità rigward l-affarijiet

ta' klijenti attwali jew preċedenti, sakemm ma jkunx permess jew meħtieġ mod ieħor mill-igi u/jew mir-regoli applikabbli ta' kondotta professjonali.

Il-kunfidenzjalità bejn l-avukat u l-klijent għandha ismijiet differenti u hija regolata minn regoli differenti f'guriżdizzjonijiet differenti.

Pereżempju, f'xi guriżdizzjonijiet, il-liġijiet u r-regoli dwar il-kunfidenzjalità bejn l-avukat u l-klijent jimponu b'mod esplicitu obbligi fuq l-avukat. F'oħrajn, il-protezzjoni tal-informazzjoni kunfidenzjali mill-iżvelar tinkiseb bil-ħolqien ta' "privileġġi" (imsejha wkoll eżenzjonijiet) mir-regoli ordinarji li jeħtieġu li tiġi ddivulgata l-informazzjoni.

Madankollu, il-prinċipju sottostanti huwa l-istess kullimkien: avukat huwa impedit (bil-liġi f'ħafna pajjiżi) milli jiżvela informazzjoni mogħtija lil mill-klijent tiegħu b'fiduċja lil kwalunkwe parti terza, inklużi awtoritajiet governattivi u ġudizzjarji.

Hemm ukoll regola ġenerali li l-protezzjoni pprovduta mill-kunfidenzjalità bejn l-avukat u l-klijent ma tapplikax meta avukat ikun qed jassisti jew jgħin b'mod konxju mgħiba illegali tal-klijent tiegħu - f'dan il-każ, li jaħsel il-flus jew li jassisti l-finanzjament tat-terroriżmu. L-avukat kważi ċertament ikun qed iwettaq reat kriminali. L-avukat normalment jiġi ddixxiplinat ukoll mill-awtorità regolatorja professjonali kkonċernata.

Ġurisprudenza Ewropea

L-obbligi ta' rapportar skont id-direttiva ma jmorru kontra dan il-prinċipju kif mifhum fil-liġi Ewropea. Dan ġie deċiż f'zewġ kawżi, waħda quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea u waħda quddiem il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem.

Fil-każ *Ordre des barreaux francophones et germanophone u Oħrajn vs il-Conseil des ministres*, il-Kawża C-305/05 quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea, waħda mill-ordnijiet tal-Kamra tal-Avukati Belġjana ressqet kawża li qajmet dubji dwar il-kunflitt. Iżda l-qorti ddeċidiet li l-obbligi ta' rapportar ma jiksru id-dritt għal proċess ġust kif garantit mill-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u l-Artikolu 6(2) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea.

Ir-raġuni mogħtija kienet li l-obbligi ta' rapportar japplikaw għall-avukati biss sa fejn dawn jagħtu pariri lill-klijent tagħhom fit-tnejja jew fl-eżekuzzjoni ta' ċerti tranżazzjonijiet - essenzjalment dawk ta' natura finanzjarja jew tranżazzjonali. Bħala regola, in-natura ta' tali attivitajiet hija li dawn iseħħu f'kontest mingħajr rabta ma' proċedimenti ġudizzjarji u, konsegwentement, dawk l-attivitajiet jaqgħu barra mill-ambitu tad-dritt għal proċess ġust, li kien il-bażi tat-talba.

Il-qorti ziedet li hekk kif l-avukat jintalab għal assistenza fid-difiża tal-klijent jew fir-rappreżentanza tal-klijent quddiem il-qorti, jew għal parir dwar il-mod kif jinbdeu jew jiġu evitati proċedimenti ġudizzjarji, dak l-avukat huwa eżentat mill-obbligi ta' rapportar, irrispettivament minn jekk l-informazzjoni ġietx riċevuta jew miksuba qabel, matul jew wara l-proċedimenti. Il-qorti ddikjarat li eżenzjoni ta' dak it-tip tissalvagwardja d-dritt tal-klijent għal proċess ġust.

Kien hemm kawża simili mressqa quddiem il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem: *Michaud v Franza* (l-Applikazzjoni nru 12323/11). Din kienet relatata mal-Artikolu 8 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, u l-qorti kkonkludiet li, għalkemm l-Artikolu 8 tal-Konvenzjoni jiproteġi "id-dritt fundamentali għall-kunfidenzjalità professjonali", li jirrikjedi li l-avukati jirrapportaw is-suspetti, ma ssarrafx f'interferenza eċċessiva ma' dak id-dritt.

Hija bbażat id-deċiżjoni tagħha fuq l-interess ġenerali moqdi mill-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus, u fuq il-garanzija pprovduta mill-eskluzjoni mill-kamp ta' applikazzjoni tal-obbligu ta' rapportar ipprovdut mill-Artikolu 34 (2) (matul attivitajiet marbuta ma' proċedimenti ġudizzjarji, jew fil-kapaċità tal-avukati bħala konsulenti legali). Barra minn hekk, il-liġi Franċiża stabbiliet filtru biex tiproteġi l-kunfidenzjalità professjonali, billi tiżgura li l-avukati ma jissottomettux ir-rapporti tagħhom direttament lill-UIF, iżda lill-president tal-avukatura.

Minbarra l-kawżi fil-livell Ewropew, jista' jkun hemm każijiet nazzjonali li jaffettwaw l-implimentazzjoni tad-direttiva lokalment, bħall-kawża tal-Qorti Kostituzzjonali Belġjana dwar ir-rapportar ta' tranżazzjonijiet suspettużi ([id-Deċiżjoni Nru 114/2020](#) tal-24 ta' Settembru 2020)

Konkluzjoni

L-interazzjoni bejn id-direttiva, il-kunfidenzjalità bejn l-avukat u l-klijent u l-ġuriżprudenza fil-livell Ewropew tfisser li STR irid isir f'konformità maċ-ċirkostanzi speċifiċi deskritti fid-direttiva u l-ġurisprudenza biex jiġi żgurat li ma jkun hemm l-ebda ksur tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem jew tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Jekk l-avukat ma jirrapportax meta jkun meħtieġ, dan in-nuqqas ta' rapportar iqiegħed lill-avukat għall-prosekuzzjoni għal reat kriminali tal-AML (ara hawn taħt).

Madankollu, ir-rekwiżiti tad-direttiva joperaw biss f'ċerti parametri:

- għal dawk li fid-definizzjoni tagħhom l-avukati u t-tranżazzjonijiet huma koperti mid-direttiva fl-Artikolu 2 (1) (3)
- anki jekk ikunu inklużi f'din id-definizzjoni, hemm eżenzjonijiet mir-rapportar li jinsab fl-Artikolu 34 (2)
- hemm definizzjonijiet importanti oħra rigward ir-rapportar, bħal dik għal "attività kriminali", li hija l-ewwel li tikkawża STR (skont kif l-Istati Membri individwali ddefinixxew ir-reat tal-ħasil tal-flus)

Barra minn dawk il-limiti stretti, ir-rekwiżiti tad-direttiva dwar ir-rapportar ma japplikawx, u japplikaw ir-regoli tas-soltu dwar il-kunfidenzjalità bejn l-avukat u l-klijent. L-avukati jeħtieġ li jkunu konxji wkoll dwar jekk il-ġuriżdizzjoni tagħhom tkunx ħadet vantaġġ mid-deroga li tinsab fl-Artikolu 34 (1), li tippermetti lill-avukat jirrapporta s-suspetti lill-avukatura, u li l-avukatura tkun responsabbli għat-trażmissjoni suċċessiva lill-UIF.

Il-kunfidenzjalità bejn l-avukat u l-klijent tista' tiġi preżunta li ma gietx irrispettata biss meta l-STR ikun sar f'konformità stretta mar-rekwiżiti tal-Artikolu 33 tad-direttiva. Għalhekk l-avukati jenħtieġ li ma jipprezentawx STR għal raġunijiet awtoprotettivi u kawtelatorji biss - jekk jagħmlu dan, huma jirriskjaw li jiksru l-obbligi ta' kunfidenzjalità.

KWISTJONIJIET TRANSFRUNTIERI

Jistgħu jinqalgħu diversi kwistjonijiet fuq bażi transfruntiera bħala riżultat ta' avukat li jaħdem għal klijenti f'ġurisdizzjonijiet oħra jew bi preżenza f'ġurisdizzjonijiet oħra.

FI-UE

Minhabba li d-direttiva hija mal-UE kollha, l-istandards minimi tagħha għandhom jiġu implimentati kullimkien. Madankollu, xi Stati Membri marru lil hinn mill-minimu, u fi kwalunkwe każ, ġurisdizzjonijiet differenti adottaw metodi differenti - pereżempju, f'xi każijiet l-avukat irid jagħmel STR direttament lill-UIF, u f'oħrajn lill-avukatura. Dan ifisser li ma hemm l-ebda alternattiva iżda li l-avukat ikun familjari mar-reġim tal-AML tal-Istat Membru l-ieħor, probabbilment l-aktar mod sikur kif jagħmel dan huwa permezz ta' parir minn avukat f'dak l-Istat Membru.

Jinqalgħu problemi speċifiċi f'għadd ta' oqsma:

- id-dipendenza fuq partijiet terzi fi Stat Membru ieħor għas-CDD - ir-rekwiżiti tal-Artikolu 26 tad-direttiva diġà ssemew
- id-dispożizzjonijiet dwar il-kunfidenzjalità bejn l-avukat u l-klijent - mhux biss l-STR jista' jsir b'modi differenti kif imsemmi hawn fuq, iżda l-ambitu u l-applikazzjoni tal-kunfidenzjalità bejn l-avukat u l-klijent jistgħu jkunu differenti, u għalhekk jeħtieġ li jiġu vverifikati bir-reqqa
- id-dokumenti jistgħu jkunu f'lingwa barranija, jew ikunu relatati ma' istituzzjonijiet li magħhom l-avukat jista' ma jkunx familjari, li jobbligaw lill-avukat jieħu l-passi xierqa biex ikun raġonevolment sodisfatt li d-dokumenti fil-fatt jipprovdu evidenza ta' dak li huwa allegat, pereżempju l-identità tal-klijent

PENALI

Introduzzjoni

L-Artikolu 59 tad-direttiva jgħid li l-Istati Membri jridu jiżguraw li jkun hemm sanzjonijiet amministrattivi mill-inqas għal ksur li jkun serju, ripetut, sistematiku, jew taħlita tagħhom, tar-rekwiżiti stabbiliti għall-intestaturi li ġejjin:

- diligenza dovuta tal-klijent (l-Artikoli 10 sa 24)
- rapportar ta' tranżazzjonijiet suspettużi (l-Artikoli 33 sa 35)
- żamma ta' rekords (l-Artikolu 40)
- kontrolli interni (l-Artikoli 45 sa 46)

L-Artikolu 59 imbagħad jgħid li, f'dawn il-każijiet, is-sanzjonijiet minimi jridu jkunu dawn li ġejjin:

Artikolu 59 (2)

... is-sanzjonijiet u l-miżuri li jistgħu jiġu applikati jinkludu mill-inqas dan li ġej:

- (a) dikjarazzjoni pubblika li tindika l-persuna fiżika jew ġuridika u n-natura tal-ksur;*
- (b) ordni li titlob lill-persuna fiżika jew ġuridika biex twaqqaf il-kondotta u li ma tirrepetix*

dik il-kondotta;

(c) fejn entità marbuta b'obbligu tiġi soġġetta għal awtorizzazzjoni, irtirar jew sospensjoni tal-awtorizzazzjoni;

(d) projbizzjoni temporanja kontra kwalunkwe persuna li twettaq responsabbiltajiet ta' tmexxija f'entità marbuta b'obbligu, jew kwalunkwe persuna fiżika oħra li tinżamm responsabbli għall-ksur, milli jeżerċitaw funzjonijiet ta' tmexxija f'entitajiet marbutin b'obbligu;

(e) sanzjonijiet pekunjarji amministrattivi massimi b'valur ta' mill-inqas id-doppju tal-ammont tal-benefiċċju li jirriżulta mill-ksur fejn dak il-benefiċċju jkun jista' jiġi ddeterminat jew mill-inqas EUR 1 000 000.

F'termini ta' fatturi li għandhom jitqiesu meta jiġi deċiż il-livell tas-sanzjonijiet, l-Artikolu 60 (4) jgħid:

Artikolu 60

4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta jiddeterminaw it-tip u l-livell ta' sanzjonijiet jew miżuri amministrattivi, l-awtoritajiet kompetenti jikkunsidraw iċ-ċirkostanzi rilevanti kollha, inkluż, fejn ikun applikabbli:

(a) il-gravità u d-durata tal-ksur;

(b) il-livell ta' responsabbiltà tal-persuna fiżika jew ġuridika miżmuma responsabbli;

(c) is-saħħa finanzjarja tal-persuna fiżika jew ġuridika li tinżamm responsabbli, kif indikat pereżempju mill-fatturat totali tal-persuna ġuridika li tinżamm responsabbli jew mill-introjt annwali tal-persuna fiżika li tinżamm responsabbli;

(d) il-benefiċċju li jirriżulta mill-ksur mill-persuna fiżika jew ġuridika miżmuma responsabbli, sa fejn dan ikun jista' jiġi ddeterminat;

(e) it-telf għal partijiet terzi kkawżat mill-ksur, sa fejn dan ikun jista' jiġi ddeterminat;

(f) il-livell ta' kooperazzjoni tal-persuna fiżika jew ġuridika miżmuma responsabbli mal-awtorità kompetenti;

(g) ksur preċedenti mill-persuna fiżika jew ġuridika miżmuma responsabbli.

L-Artikolu 61 fih protezzjonijiet għall-informaturi li jinnotifikaw lill-awtoritajiet dwar ksur tad-dispożizzjonijiet tal-AML/CTF.

B'mod ċar, l-avukati se jkollhom bżonn ikunu familjari mal-liġijiet domestiċi tagħhom stess, amministrattivi jew kriminali, rigward il-ksur tad-dispożizzjonijiet tal-AML/CTF, peress li jistgħu jmorru lil hinn mill-istandards minimi ta' hawn fuq.

Rekwiziti għal reat

Għalkemm il-formulazzjoni tar-reati titthalla f'idejn l-Istati Membri biex jittrasponu fis-sistemi legali nazzjonali tagħhom, jista' jiġi preżunt li għar-reati ewlenin, pereżempju fir-rigward tan-nuqqas li jsir STR, il-prosekuzzjoni jkollha turi li l-proprjetà involuta tkun proprjetà kriminali - fi kliem ieħor, proprjetà jew fondi miksuba permezz ta' attività kriminali kif definit fl-Artikolu 3 (4). Dan ifisser li l-

prosekuzzjoni jkollha turi li l-proprjetà nkisbet permezz ta' mġiba kriminali u li, fil-mument tal-allegat reat, l-avukat kien jaf jew kien suspettat li kienet.

Għan-nuqqas ta' żvelar ta' reati, l-avukati jkollhom jiżvelaw jekk kellhomx għarfien, jekk kellhomx suspett, jew jekk kellhomx raġunijiet għal suspett. Dawn it-termini diġà ġew definiti qabel f'dan il-manwal taħt "Obbligi ta' rapportar".

ANNEX 1 - LISTA TA' PAJJIŻI B'RISKJU GĦOLI

Din il-lista tista' tinbidel - ara [hawn](#)

Nru	Pajjiż terz b'riskju għoli
1	L-Afganistan
2	Il-Bahamas
3	Barbados
4	Il-Botswana
5	Il-Kambodja
6	Ir-Repubblika Demokratika tal-Poplu tal-Korea (RDPK)
7	Il-Ghana
8	L-Iran
9	L-Iraq
10	Il-Ġamajka
11	Mauritius
12	Il-Mongolja
13	Il-Myanmar/Burma
14	In-Nikaragwa
15	Il-Pakistan
16	Il-Panama
17	Is-Sirja
18	Trinidad u Tobago
19	L-Uganda
20	Vanuatu
21	Il-Jemen
22	Iż-Żimbabwe